

AUSTRALIJOS LIETUVIS

DISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

ŠEŠTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1953 mvasario/February 7 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 3(114)

STABILIZUOJASI AUSTRALIJOS EKONOMINĖ PADĖTIS

Prieš keletą savaičių australai buvo nustebinti algų kontrolės komisijos pranešimu: Pietų Australijoje pagrindinis darbininko atlyginimas buvo numuštas 4 šilingais.

Ta proga min. pirm. Menzies pareiškė, kad jis tiki ekonominės padėties pagerėjimu ir kad šis algų numušimas yra pirmas infliacijos sustabdymo ženklas. Šioje pat kalboje ponas Menzies nurodė 3 priežastis, kurios, jo nuomone, vedė kraštą prie pinigų nuvertinimo:

1) Korėjos karas grąžinančiai atsiliepė į Australijos saugumą. 1951 m. saugumo reikalams buvo išleista £200.000.000, tuo tarpu 1950 m. karo ministerijos biudžetas siekė vos £41.000.000.

2) 1950-51 metais australai gavo £350.000.000 už vilną. Šie pinigai pakėlė Australijos piliiečių pirkimo galią, bet nepadidino prekių kiekio, todėl jų kainos turėjo pakilti.

3) Valstybė pakėlė mokesčius, nes jai trūko pinigų įvykdyti užsibrėžtiems planams.

Dėl šių trijų priežasčių prekės pradėjo brangti, pinigų vertė krito žemyn. Kas sustabdė šią infliaciją? P. Menzies nuomone, svarbiausią rolę vaidina pakankama produkcija pagrindinėse ūkio srityse. Prieš 3 metus pilno, geležies ir anglių poreikavimas buvo daug didesnis, negu jų produkcija. Anglių uždėko patenkinti svarbiausią Australijos pramonę. Statyba buvo taip pat neįmanoma dėl įvairių medžiagų trūkumo. Šiandien anglies produkcija yra kuone didesnė nei jos poreikavimas, tas pats ir su kitais produktais.

1949 metais kainos pakilo 5%, tuo tarpu 1951 metais kainų pakilimas siekė tik 1/3%. Dėl to p. Menzies tiki, kad šie metai bus vieni iš dekingiausių Australijos ekonominėje istorijoje.

GEN. NAGUIBAS PRIEŠ BRITUS

Gen. Naguibas, kuris yra Egipto ministras pirmininkas ir diktatorius, kaltino anglus, kad jie nori nuversti jo režimą. Taip pat jis reikalavo, kad britai išsineštų iš Egipto: "Mes norime laisvės arba mirties!" — pareiškė Egipto diktatorius. Jis perspėjo, kad jei britai nepasitrauks greitai iš Egipto, tai egiptiečiai pasidarys komunistais, nes Egiptas nenori matyti nei vieno svetimtaučio kareivio savo žemėje. Jis taip pat pabrėžė, kad privilegijos, kurias egiptiečiai išsikovoję iš anglų Juodojo Sestadienio sukilime, yra per daug mažos ir egiptiečiai turi norą būti visiškai laisvi.

TRUMANAS ABEJOJA, AR RUSAI TURI ATOMINĘ BOMBĄ

Amerika buvo nustebinta buvusio prezidento Trumano pareiškimu: girdi, jis netiki, kad rusai turi atominę bombą. Jis abejoja, kad rusai turėtų pakankamai žinių apie šį nepaprastai komplikotą technikos kūrinių.

Sis p. Trumano pareiškimas nebuvo paremtas jokiais pagrįstais duomenimis, bet vis dėl to sukėlė įvairius komentarus. Amerikos užsienio reikalų ministras Dulles, kalbėdamas per televiziją pareiškė, kad rusai turi daug modernių ginklų, tarpe jų ir atominę bombą.

Asmenys, priklausą Kongreso Atominės Energijos Komisijai, tikino, kad 1949 metais buvo pagaminta pirmą atominę bombą Rusijoje ir per sekančius kelis metus Rusija gamina jas visuo įmanomiu tempu. Šių asmenų nuomone, p. Trumanas turėjo progos turėti pakankamai įrodymų, kad Rusija turi atominę bombą. Jie buvo jam suteikti būnant prezidentu.

PLIKAS PEŠA PLIKĄ

Japonų jūrų policija pranešė, kad Kiniečių nacionalistai pagrobė Japonijos žvejų laivą, kuris slėpdamasis nuo audros įplaukė į vienos salelės uostą netoli Formozos.

"PASITIKEKITE MUMIS"

Sausio 27 d. naujasis JAV-bių valstybės sekretorius Mr. Dulles per radiją ir televiziją prieš milijonus Amerikos gyventojų išdėstė JAV-bių būsimąją užsienio politiką. Rodydamas žemėlapi su JAV-bėmis centre ir kitomis valstybėmis, kuriose komunistai stengiasi įsigalėti, Mr. Dulles pareiškė, kad Kremliaus tikslas yra apsupti JAV-bes. Jeigu komunizmui pavyktų įsigalėti kaimyninėse valstybėse, tai, kaip išsireiškė Stalinas, ateityje laikas suduoti lemią smūgį Amerikai.

Šis, o ne kitas faktas turi lemiamos reikšmės tolimesnei JAV-bių politikai.

Sov. Rusija, aktingai veikdama Indo-Kinijoje, Korėjoje ir šiaurinėse Japonijos salų srityse turi tikslą "laimėti Japoniją" ir ją padaryti priešiška JAV-bėms Pacifike.

Mr. Dulles užtikrina, kad JAV-bės niekad neprašės karo, bet taip pat niekad nesisuos įbauginamos, būti nugalėtos iš vidaus ar užkariautos.

Toliau Mr. Dulles pareiškė, kad pačios Amerikos interesus verčia ją rū-

pintis ir kitų tautų likimu. "Mes turime priešą, kuris siekia mus nugalėti. Tas priešas yra komunistinė Rusija ir jos sąjungininkai. Tačiau būkite tikri, kad JAV-bės, kovodamos su Sov. Rusijos pastangomis jas apsupti, niekad nepradės karo".

"Mes niekad neturime pradėti karą siekdami savo tikslų, bet priešingai, turime daryti viską, kad sustabdytume karo veiksmus Korėjoje ir Indo-Kinijoje".

Sovietų Rusija prarijo jau daug tautų, bet reikia atsiminti, kad yra toks žodis, kuris vadinasi "nesuviskinti-mas".

Pastarieji neramumai Sov. Rusijos valdančiuose sluoksniuose, pasireiškę masiniais areštais ir antisemitizmu, rodo, kad Kremliaus politikoje ne viskas tvarkoje.

Mr. Dulles, kreipdamasis į visas tautas kenčiančias Sovietų okupacijos jungą, pareiškė:

"Jūs visiškai pasitikėkite mumis ir kartu kitomis pasaulio laisvomis tautomis, mes galime, aš

esu įsitikinęs, taikiomis priemonėmis pasiekti garbingą taiką".

Toliau Mr. Dulles pastebėjo, kad Sovietų Rusijos planai siekia įsigalėti ryšių gamybos kraštuose Indo-Kinijoje, Siame, Burmoje ir Malajuose, kad vėliau savo kontrolėn paimtų Artimuosius Rytus su Suezio kanalu ir turtingiausiais pasaulyje naftos šaltiniais.

Si JAV-bių užsienio ministerio kalba iššaukė gyvą reakciją pasaulyje.

NATO karo vadai, įsigilinę į Mr. Dulles kalbą, pareiškė, kad

šie metai yra lemiąmieji Europai.

Prancūzų armijos vadas maršalas Juin tiesiog apkalino JAV-bes, kad jos sudarusios sąlygas dabartinei netikrai ir pavojingai Europos situacijai.

Britų ambasadorius pareiškė, kad Britanija visomis savo jėgomis stengsis stiprinti Europos vienybę ir kad JAV-bių ir Britanijos politika yra visiškai suderinta.

Mr. Churchill, kuris tik ką grįžo iš JAV-bių korespondentams atsisakė duoti bet kokių pareiškimų.

Neišsižadės rytinių sričių.

Prof. Oberlanderis, valstybės sekretorius pabėgėlių reikalams Bavarijoje, reikalauja vokiečių vyriausybės suaktyvinti Rytų politiką. Jo pareiškimu Gelsenkirchene, perduotu vokiečių telegramų agentūros, Vokietija negali išsižadėti nei vieno savo teritorijos kvadratinio kilometro, nes be savo rytinių sričių ji negalės pastoviai gyventi, lygiai kaip Europa be Rytų Europos valstybių. Prieš ratifikuojant su Vakarais gynybos sutartį turis būti išaiškintas Vokietijos rytinių sričių likimas, šiaip galį lengvai prieiti prie "sričių netekimo, o tuo pačiu ir repracijų stritimis". Vokietijos likimas daug priklausys nuo to, ar pavyks 10 milijonų ištremtųjų ir pabėgėlių tikrai įjungti į vokiečių gyvenimą.

Kiti apie mus.

Vašingtone leidžiamas laikraštis "Times-Herald" išspausdino straipsnį, pavadintą "Pabaltietis pasiuntyns reikalauja praversti tardymą dėl raudojų agresijos". Jame duotas pasikalbėjimas su Lietuvos atstovu Vašingtone min. P. Žadeikiu, kuris pažymėjo, kad toks nusistatymas praversti tardymą turėtų nepaprastai didelę moralinę reikšmę — parodytų "Rusiją kaip valstybę užpuolimą". "New York Times" išidėjo latvių atstovo JAV-bėse Feldmanio laišką kuriame nurodoma, kad jau pats laikas tarti žodį Baltijos valstybių vardu prieš jų pavergėjus. Vokiečių "Westdeutsche Zeitung" išidėjo ELTOS perduotą žinią apie VLIKo pareiškimą Jungt. Tautoms, kuriuo buvo dar kartą atitaisyti Višinskio klaidinantys tvirtinimai, esą, Lietuva ir kt. Pabaltijo respublikos savo noru pačios įsijungusios į Sovietų Sąjungą.

GENEROLAI POSĖDŽIAUJA

Sausio 29 dieną Tokio susirinko visi svarbiausieji JAV-bių karo vadai Korėjoje aptarti karo strategijos reikalus. Nors jokio komunikato spaudai nebuvo duota, tačiau cirkuliuoja gandai, kad galima laukti visuotinos sąjungininkų ofenzyvos Korėjoje.

Korėjos frontuose nors karo veiksmų kiek ir pagyvėjo, tačiau neišėina iš vietinio pobūdžio ribų. Galimas dalykas, kad ofenzyva bus pradėta kartu su Kinijos nacionalinės armijos puolimu Kinijos žemyno.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER MELBOURNO RADIJĄ

Vasario 16-tosios proga Melbourne radio stotis 3LO tą pačią dieną 7.30 val. ryto transliuos lietuvišką muziką. Programoje: lietuviškos liaudies dainos ir Malda už Tėvynę, įgiedota Kau-no Iğulos bažnyčios choro. L. B.

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniamis skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojaus, sveikinimai ir pan. 10/0. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Tel. LU 5827

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN. The first Lithuanian Periodical in Australia. Publisher: Jurgis Glušauskas

Printed and published by Australijos Lietuvis Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Phone LU 5827

ATŠAUKIAMAS 7-TASIS JAV KARO LAIVYNAS IŠ FORMOZOS ILANKOS

Prez. Eisenhoweris atšaukia 7-tąjį karo laivyną, kuris saugojo Formozos salą nuo komunistinės Kinijos užpuolimo. Numatoma, kad prezidento sprendimas bus patvirtintas ir Kongreso.

Amerikiečiai nenori oficialiai pradėti karą prieš Kom. Kiniją, bet pasitraukus Amerikos laivynui nuo Formozos šioje saloje stovintieji Nacionalistų Kinijos daliniai galėtų laisvai pulsti Kinijos žemyną. Spėjama, kad pirmas nacionalistinės armijos uždavinys būtų atkirsti geležinkelio liniją, kuri eina iš Mandžiurijos į Pietų Kiniją.

Amerikiečiai galvoja, kad jeigu Nacionalistinė Kinijos armija pradėtų pulsti Kiniją, tai Komunistai būtų priversti mažinti savo jėgas Korėjoje ir tuo būdu ten sumažėtų komunistų spaudimas.

Nacionalinė Kinijos armija, kuri yra Formozoje, turi apie 600.000 gerai apmokytos ir Amerikos apginkluotos kariuomenės, per 1000 lėktuvų, tačiau neturi stambesnio karo laivyno. Kieno laivynas paremtų eventualų nacionalinės kariuomenės kėlimą į Kinijos žemyną, yra "paslaptis".

Amerikos politiniuose sluoksniuose prez. Eisenhowerio sprendimas sutiktas su dideliu pasitenkinimu, o gen. Mac Arthuras pareiškė, kad didžiausia buv. prez. Trumano klaida buvo užblokavimas nacionalinės Kinijos kariuomenės Formozos saloje.

Nacionalinės kariuomenės puolimas į Kinijos žemyną reikštų karo išplėtimą Tolimuose Rytuose su neaiškiomis pasekmėmis.

* Gen. Mac Arthuras atšventė savo gimimo 73-ius metus.

* Artistai Hollywoode reikalauja boikotuoti Charlio Chaplino filmą "Limelight". Charli Chaplino buvo išprašytas iš Amerikos kaip komunistų simpatikas.

* Londone siaučia dideli rūkai. 5 savaičių laikotarpyje dėl tiršto rūko įvykusiose katastrofose žuvo 6.000 žmonių.

* Amerikietis Leon Thevin buvo paliuosuotas 1870 metais iš kariuomenės dėl labai silpnos sveikatos. Šis "nusilpęs" žmogelis mirė prieš porą savaičių turėdamas 103 metus amžiaus.

PRANEŠIMAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ PLATINIMO REIKALU

Pranešame visiems lietuviškosios knygos bičiuliams ir platintojams, kad siekdami pagyvinti lietuviškosios knygos plitimą Australijoje, nuo 1953 metų sausio 1 dienos susitarėme centrinių lietuviškosios knygos platinimą Australijoje parkelti į Melbourną, kuriam atstovaus Leonas Baltrūnas, 295 Hoddle Street, Abbotsford, N.9, Vic.

Visus knygų užsakymus prašome kreipti aukščiau nurodytu adresu.

"Australijos Lietuvis" Leidykla ir toliau platins lietuviškas knygas Adelaidėje ir aprūpins savo leidimais visus atstovus bei atskirus asmenis iš tų vietų, kur nėra knygų platinimo atstovų.

Adelaide-Melbourne,

1953 m. sausio 1 d.

(J. Glušauskas)

"Australijos Lietuvis" Leidykla

(L. Baltrūnas)

Centrinė Knygų Platinimo

Atstovybė Australijoje

Šių metų vasario 13 dieną, penktadienį, Adelaidės lietuviai studentai rengia

UŽGAVENIŲ BALIŲ —ŠOKIUS Osborne Hall, 122 Gouger st., Adelaidėje. Pradžią 20 val.

Veiks turtingas bufetas su Užgavėnių blynais, užkanda ir gėrimais.

Pelnas skiriamas Adelaidės lietuvių studentų reikalams. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto pas studentus.

A.L.S.S.

Diktatura eda savo kurejus

Nepaslapstis, kad aukštųjų pareigūnų padėtis diktatūrinuose kraštuose nepavydėtina. Jei demokratinuose kraštuose pareigūnas apleidžia vietą, jis ramiausiai tvarko savo privatinį gyvenimą, bet diktatūrinuose kraštuose nuostojimas pareigū dažniausiai susijęs su kalėjimu ar net mirtimi. Tačiau šios srities rekordą sumušė Sovietų Sąjunga. Ten žudynės yra virtę sportu. Vos įsigalėjus komunistiniam režimui, milijonai "buržujų ir kulkų" buvo nužudyta Čekos rūsiose arba pagal butaforinių teismų sprendimus.

Tos žudynės Vakarų pasaulio spaudoje buvo mažai minimos, laikant tai "vidaus reikalu". Tik mažiau įtakingos spaudos puslapiuose būdavo galima užfiksuoti šurpią teisybę, tačiau eilinis skaitytojas tai laikydavo sensacijomis. Tik 1936 m. pasaulinėje spaudoje plačiau nuskambėjo, kada 16 žmonių senosios komunistų gvardijos grupė su Zinovjevu ir Kamenevu priekyje buvo apkaltinti "Trockizmo teroristais" ir teismo sprendimu sušaudyti.

Po penkių mėnesių tas patis tribunolas teisė naują aukštųjų karininkų grupę su Petakovu ir Radeku už bandymą sukelti revoliuciją ir nuverst "esamąjį režimą su užsienio pagalba". Iš tos grupės liko nesusaudyti tik Radekas, Sokolnikovas, Arnoldas ir Stailovas. Paskutinė didžioji politinė byla buvo Bucharino ir Rikovo grupės. Iš nuteistųjų trys: Bucharinas, Zinovjevas ir Kamenevas buvo aukščiausios komunistų institucijos — Politbiuro nariai.

Anksčiau minėtųjų bylos buvo pravestos su didžiausiu triukšmu: tribuno posėdžiai buvo vieši ir transliuojami per radiją, įmonėse ir fabrikuose buvo tūkstančiai mitingų, kurių nutarimai reikalavo mirties baudmės liaudies priešams, išdavikams ir t.t. Tačiau ne visos bylos buvo viešos net aukštesiems S. S. pareigūnams. 1937 metais patydom buvo išžudyta didelė grupė aukštųjų Raudonosios Armijos pareigūnų, jų tarpe maršalas Tuchačevskis su 7 kitais generolais. Tos bylos pasėkoje dingo iš gyvenimo daugybė senosios gvardijos karininkų. Maždaug tuo pat laiku dingo be žinios: Baltijos, Juodosios Jūros ir Ramiojo vandenyno laivyno vadai, civilinės aviacijos viršininkas ir kiti. Iš buvusių 1935 metais Aukščiausioje Karo Taryboje 80 žmonių per du metus dingo 51.

Po antrojo pasaulinio karo Satelity kraštuose prasidėjo vieši suminėjimai ir slapti dingimai senosios gvardijos komunistų vadų, kurie nukalė rėžius savo tautoms. Taip dingo iš gyvenimo Vengrijoje Raketas, Bulgarijoje Kastovas ir Dimitrovas (pastarasis "besigydydamas" Maskvoje), Lenkijoje Gomulka, Čekoslovakijoje Clementis ir Slanskis ir daugelis kitų. Tai yra tik kelios pavardės iš begalinio sąrašo. Paskutinėmis savaitėmis Rusijoje sušaudytas be teismo vidaus reikalų ministras B. Abakūnovas o Lenkijoje

prasidėjo areštai kunigų kaltinamų spionažu. Rytų Vokietijoje areštuoti vidaus reikalų ministras Dertingeris, jo spaudos šefas su žmona M. Keilsonas, informacijos ministras G. Eilsingeris, o Bulgarijoje pradėta net 110 "sankalbininkų ir kontrevoliucionierių" byla.

Prieš keletą mėnesių mes šiose skiltyse rašėme, kad Sovietų Sąjungoje pradėtas antisemitinis judėjimas. Paskutinės žinios skelbia, kad už geležinės uždangos prasidėjo masiniai žydų areštai. Be 11 pakartų žydų Čekoslovakijoje ir 5 žydų daktarų, areštuotų Rusijoje, žydų areštai pradėti Vokietijoje, kur prieš porą savačių buvo sugrūstai į kalėjimus per 200 žmonių. Rytų Vokietijoje sistematingai kratomi žydų gyvenami namai ir jų organizacijų būveinės. Vengrijoje areštuotas A. Šteklaris, žydų kolonijos pirmininkas už priklausymą "Sionistinei" organizacijai. Rumunijoje pradėta negirdėto didumo prieš žydišką propagandą, kuri plečiasi visuose satelity kraštuose.

To pasėkoje žydai pradėjo masiniai bėgti į Vakarus. Vienas pirmųjų į Vakarų Berlyną atbėgo A. Hirsas, žymus Rytų Vokietijos komunistų partijos veikėjas. Jį pasekė virš 300 kitų žydų. Vakarų spauda, komentuodama žydų persekiojimo priežastis, spėlioja:

a) Didžiuliai ūkiniai nepasisekimai Sovietų Sąjungoje ir satelity kraštuose kelia gyventojų nepasitenkinimą ir komunistai, kaip įprasta, savo klaidas nori primesti vienai grupei, tuo nukreipdami gyventojų dėmesį.

b) Komunistai pradėję politinį žaidimą su vokiečių nacionalistais ir arabų kraštais nori pastaruose sudaryti nuomonę, kad jie žydų nekenčia, kaip ir anie.

Mes, sekdami šitą veiksmą, sutinkame, kad minėtuose spėjimuose yra kiek tiesos, tačiau manome, kad yra ir gilesnių priežasčių, apie kurias pakalbėsime kita proga. Tačiau vienas dalykas mums krinta į akis. Kada komunistai trėmė ir vergų stovyklas milijonus žmonių, šaudė su teismu ir be teismo tūkstančius žmonių, pasaulinė spauda tuo kaip ir nematė. Tik pastaruoju laiku visa laisvojo pasaulio spauda sukruto rašyti apie raudonąją terorą metrinus straipsnius ir dar pirmuose puslapiuose. Mes, sekdami šį veiksmą, nenorom klausime: Ar čia palastos paslėptos didelės pasaulinės jėgos, ar jau atėjo laikas pareikalauti atskaitos už 30 metų žudynes.

* Prez. Eisenhowerio paskirtas Amerikos apsaugos ministras Charles Wilson parduoda savo akcijas Generalinių Motorų Kompanijoje. Akcijų vertė siekia 2½ milijono dolerių.

Jis, kaip JAV ministras, neturi teisės dalyvauti jokioje tiesioginėje ar netiesioginėje prekyboje.

Pasaulio lietuviu seklyciose

ITALIJA

* Italijos valdžios organas "Il Popolo" pradeda vis dažniau kalbėti apie Lietuvą. Įvairiuose polemikuose bei vedamuose straipsniuose prisimenama ir Lietuva. Praėjusio mėnesio straipsniuose "Dvi problemos" ir "Kalbantys dokumentai" yra plačiai kalbama apie Lietuvą ir Pabaltijo valstybes. Juose iškeliama Sovietų klastingumas, sutarčių sulaužymas, agresija, jos pristatymas laisvajam pasauliui kaip "išlaisvinimas nuo vokiečių agresijos", tragiškas "prašymas" priimti į sovietinių tautų šeimą ir kt. Tas pats dienraštis įsidėjo taip pat ilgą straipsnį apie dabartinę ekonominę Pabaltijo kraštų padėtį, kuriame įrodoma, kaip Sovietai sugniaužė žydinčių ūkinį gyvenimą, priveddami prie visiško skurdo ir bado.

Lietuvius veikėjas V. Mincevičius, kviečiamas Italijos Piliečių Tautinio Komiteto, lankėsi nuo gruodžio 31 ligi sausio 8 šiaurinėje Italijoje su paskaitomis. Paskaitų tema buvo: "Komunizmo pažadai ir tikrovė Pabaltijo kraštų patirtyje". Paskaitos susilaukė didelio pasisekimo. Prelegentas paskaitas skaitė Novara, Biella, Aosta, Torino, Genujos miestuose. Juose gausiai dalyvavo rinktinės publikos.

J. A. V-ės

* Įsijungė ir Čikagos apygarda. PLB vyr. LOKO atstovų V. Vilkaičio ir K. Kleivos pastangomis sudaryta Chicago valdyba tokios sudėties: pirmininkas P. Gaučys, vicepirmininkai P. Grybienė, K. Liutkus, Dr. Gr. Valančius ir Budginas, izdininkas Dr. Montvidas. Sudarytos taip pat organizacinė ir spaudos-informacijos komisija, o laik. apygardos valdyba papildoma dar atstovais iš Indianos ir Wisconsin. Darbas pradėtas iškilmingai inauguracijos aktu. Tikimasi pagyvesiant veiklą ir kitose apygardose.

Per jį gražių bendruomenių linkėjimų pareiškė LOKO vardu J. Vilkaičis, ALTO vardu pirm. L. Šimutis, vicepirmininkas A. Olis, Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis, Lietuvių Vairbos Rūmų pirm. inž. A. Rudis, teisininkas M. Mackevičius ir kt. Nuo šios apygardos, gražiai pradėjusios savo darbą, veikime daug priklauso visos bendruomenės sėkmingas veikimas.

* Kaip galima prisidėti prie savo krašto bylos viešo gynimo, rodo pavyzdį kad ir Amerikos lietuvių vyčių organizacija, kurios vadovybė ir nariai užpėnai parašė 19,000, o pėnai 24,000 laišku, sveikinimų ar įvairių atitaisyimų, jei kas neteisingai buvo parašyta apie Lietuvą ir lietuivius. Tie laišukai buvo siunčiami įvairiems JAV spaudos organams, politikams, kongreso nariams. Panašią akciją vykdo ir kitos organizacijos, taip pat atskiri asmenys.

* Balfo seimas į naująją vadovybę išrinko prof. J. B. Končių (pirminin-

ku), be to, veikėjas A. Devenienė, A. Olij, Dr. A. Jušką ir kt. Sėlimas globos reikalingų bus dar daugiau plečiamas ir intensyvinamas.

* Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA) nutarė nuo vasario 16 d. pradėti naują SLA vaju, pavadintą SLA Lietuvių Vajumi. Bus stengiamasi SLA išauginti iki tokio narių skaičiaus, kiek dabar SLA yra pajėgi finansiskai.

* Lietuvių teatrinei veiklai JAV-se suintensyvinoti H. Kačinskas, A. Skėma ir J. Blekaitis steigia dramos studiją, kurioje bus dėstoma vaidybos sistema, improvizacija, sceninė kalba ir kt. reikalingi dalykai. JAV-se sėkmingai statomas "Atžalynas" ir kt. draminiai veikalai.

* Gyvai JAV-se reiškiasi ir lietuviai dailininkai, kurie vis daugiau išeina į viešąjį gyvenimą, pasirodo ir savo meninėmis parodomis etc. Viena iš sėkmingiausių paskiausių suruoštų parodų buvo 9 lietuvių dailininkų Clevelande, kur buvo išstatyta 115 darbų.

* Lietuviai J. Venslovi, Lietuvos olimpinės viljaus saugotojai, pavesta perimti Clevelando rytų pašto viršininko pareigas. Jis tvarko 20 pašto skyrių.

KANADA

* Kanados Tautos Fondo atstovybė, vadovaujama energingos M. Arlauskaitės, neseniai pasiektų Vlikui daugiau kaip 14,000 dolerių, suaukotų ne per gausios Kanados Lietuvių Bendruomenės pasais ir markutėmis. Ši Tautos Fondo atstovybė yra viena iš pavyzdgingiausių: prisitaikiusi prie vietos sąlygų, kurios yra ne lengvosios kaip ir kitur, sugeba sutelkti Lietuvos laisvinimo reikalams efektingas sumas. Prie jų telkimo, be pačios vadovybės, ypač daug prisidėjo T. Fondo atstovybės Hamiltono skyriaus vedėjas St. Bakšys ir kt., taip pat Montrealio skyrius, kurį į talką yra įsijungę skautai, savanoriai kūrėjai, ateitininkai, katalikės moterys, Lietuvos Atgimimo Sąjunga, Darbininkų Draugija, L. Tautininkų skyrius, Akademinis Sambūris, šeštad. pradedamoji mokykla, Aušros Vartų parapijos choras, o iš atskirų platintojų ypač Vl. Janušauskas, L. Girinis, Norvaša, "Nepr. Lietuva", Aušros Vartų parapijos choras. Tautos Fondo Valdyba Kanados Tautos Fondo atstovybei per jos pirmininkę M. Arlauskaitę pasiuntė spec. padėką už energingą darbą, o Kanados Lietuvių Benruomeinei — už paaukotas sumas.

KOLUMBIJA

* Kolumbijos lietuvių kolonija dėl savo veiklumo ir gražaus reprezentavimosi yra plačiai žinoma ir gerbiama. Tai rodo kad ir išgavimas teisių lietuvių gydytojams bei odontologams laisvai verstis praktika, nes buvo pripažinti Lietuvos universiteto diplomai. Rūpinamasi lietuvių teisiniu atstovavimu. Lietuvių vardą gražiai savo smuiko

koncertais garsina smuik. Iz. Vasiliūnas, kuris veik kiekviename koncerte duoda vis kokią nors lietuvišką dalyką. Dail. E. Kulvietis suruošė jau kelintą savo darbų parodą. Dirg. Z. Jonušas iš Medellino išvyko į Pereiros konservatoriją dėstyti. Agr. Balsevičius tvarko didelį ūkį ir pristatinėja didžiuliais kiekiais pomidorus.

PRANCUZIJA

* 1952 m. gruodžio 22 d. smuikininkė Elena Kuprevičiūtė buvo pakviesta dalyvauti — solo partijoms išpildyti — S. Bach festivaliui rengtame koncerte Champs-Elysées teatre. Koncertą dirigavo Goldschmidt. Teatras buvo pilnas žmonių, ir malonu buvo pasigėrėti Kuprevičiūtės pasisekimais.

VENECUELA

* Čia yra apie 2,000 lietuvių, kurie gražiai pasižymi savo kultūrine veikla. Tarp Venecuelos lietuvių veikia vienintelė valdžios patvirtinta nepolitinė Venecuelos Lietuvių Šalpos Bendruomenė, kuri savo ruožtu yra įsijungusi į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Apie jos veiklą informuoti "Tėvų Kelias" skiria specialiai 3 žurnalo puslapius. Skyrpus pavadintas "Bendruomenės gyvenimas".

Kronika

— Klaipėdos krašto sugrįžimo prie Lietuvos 30 metų sukaktis buvo minima sausio 15 d. Tos dienos išvakarėse Informacijos Tarnybos valdytojas M. Gelžinis pasakė per Amerikos Balsą, į kraštą kalbą. Mažosios Lietuvos Draugijos bičiuliai Amerikoje, Kanadoje ir Australijoje taip pat minėjo šią sukaktį.

Paryžiuje sausio 11 d. ją paminėjo Lietuvių Šalpos Draugija Prancūzijoje. Paskaitą skaitė gen. št. pulk. Lanskoronskis, kuris šiomis dienomis atšventė 60 m. sukaktį. Čakagoje per "Margučio" radiją Mažosios Lietuvos veikėjas E. Naubaras suruošė platesnį radijo valandėlį. Po paskaitos ir mažlietuvių melodijų plačioji visuomenė taip pat išgirdo ir Vydūno balsą. Jis savo prkalbą buvo įkalbėjęs į plėkštes.

— Sausio 22 d. sueina 82 metai prancūzų veikėjui Henry de Chambon, dideliame lietuvių bičiuliui. Jis yra parašęs apie Lietuvą visą eilę straipsnių ir šias knygas: 1) "Lietuva taikos konferencijos metu", 2) "Modernioji Lietuva", 3) "Europinės problemos", 4) "Baltų tautų tragedija". Jo straipsniai buvo daugiausia spausdinami prancūzų "Revue Parlementaire", kurio jis buvo steigėjas ir direktorius. Visą gyvenimą dirbęs Lietuvos bylai, savo laisše, rašytame Lietuvos atstovui Paryžiuje Dr. S. A. Bačkui, apgailestavo, kad jau nebegalės pamatyti Laisvos Lietuvos, kurioje yra buvęs 2 kartus. Gautomis žiniomis, jo sveikata labai menka, jis nebesitiki, kad bepagyty. Šiuo metu gyvena prie Tulizos.

Raudonoji Armija

Sovietų ginkluotąsias pajėgas vieni pervertina, kiti nepakankamai įvertina. Kremlius, savaime aišku, stengiasi raudonosios armijos tikrąjį pajėgumą apgaubti paslapties šydu. Vis dėlto įvairiausiai keliais į Vakarus prasiškerbia žinios apie Sovietų pajėgų stipriąsias ir silpnąsias puses; reikia manyti, Vakarų valstybių kariniai štabai apie tai yra geriau informuoti, negu tai gali būti viešai skelbiama.

Sovietų politinis tikslas, anot jų, yra užvaldyti pasaulį bet kokiomis smurto priemonėmis: revoliucijomis, sukilimais, pilietiniais karais, intervencijomis, ultimatumais ir, pagaliau, stambesnio masto karais. Politinį agresingumą atitinka ir karinis. Sovietinė armija ruošiamas specialiam tikslui — sunaikinti nekomunistinį pasaulį ir įkurdinti visame žemės rutulyje komunistinę diktatūrą. Tai doktrina, savaime aišku, yra pajungta ir visa Sovietų ūkio politika. Sovietų Sąjungos ūkinis ir karinis pajėgumas suderinus su Vakarų kraštais, ypatingai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, yra palyginti žemas. Dėl tos priežasties Sovietai pastarojo karo metu nesirėmė kokiomis nors efektyviomis technikos priemonėmis ar naujenybėmis, o pirmoje eilėje savo milžiniškų žmonių išteklį eksplotavimu. Turėdami dideles atsargas savo armijoms papildyti, bolševikų vadai žmogaus gyvybę brangino labai menkai. Sarvuotis, iktuvais, patranka, net ir šautuvais Sovietų armijoje turėjo didesnę vertę negu žmogus. Pastarasis karas aiškiai parodė, kokia aukšta žmonių gyvybių kaina Sovietų vadovybė siekia savo karinių tikslų.

Karinis išlavimas kovon siunčiamų raudonarmiečių didžia dalimi buvo visai nepakankamas. Raudonarmiečiai

dažniausiai kentė badą. Puolimų išdavos — Sovietų armijos turėdavo tokių didelių nuostolių, jog divizionų jau po kelių mėnesių sunykdavo ligi 20-25% savo pirmųjų sudėties. Dažnai į kovą buvo siunčiamos šaulių kuopos, kuriose buvo likę vos tik po 15-20 vyrų. Sovietų karinė medicina laikėsi dėsno, kad sužeistieji kuo greičiau turi būti siunčiami atgal į frontą. Tuo tarpu karininkai, susimėję ir savo kastas vengdavo statyti savo gyvybę į pavojų. Kritiškais kautynių momentais vadai pasišalindavo ir palikdavo dalinius savam likimui.

Totalistinė valdymo sistema sukludė Sovietams karo metu išvystyti mokslinius tyrimus ir tinkamai mobiliuoti mokslinį potencialą. Stigo ir techninių priemonių atradimams ir išradimams išnaudoti. Stalininė diktatūra sugebėjo įkurti tik vyr. gynybos komitetą su neaprežtais įgaliojimais. Komitetas mobilizavo visus medžiaginius ir žmonių ištekliaus paprastų ir net jau pasenusių ginklų gamybai. Drausmė buvo palaikoma beatodairiškais smurto priemonėmis.

Antrojo karo metu Sovietų Sąjungoje buvo mobilizuota netoli 28 milijonai vyrų. Iš jų 8 milijonai žuvo, 12 mil. buvo sužeisti ir didžia dalimi liko invalidai, apie 4 mil. pateko į nelaisvę.

Sovietų agresingoji karo politika ir dabar, kaip ir anksčiau, remiasi milžiniškais žmonių ištekliais. Sovietų vyriausybė turi realiai atsižvelgti į žemą ūkinį ir techninį lygį, todėl laiko dideles sausumos pajėgas, lygiagrečiai išvystydama pagal išgales toli veikiančias oro ir jūros pajėgas.

Komunistinis režimas nesudaro nei kariams, nei karininkams pakankamų medžiaginių gyvenimo sąlygų. Jokiam tarnybos laipsniui neleidžiama laisvai

pasisakyti. Karininkams draudžiama reikšti bet kokią asmeninę iniciatyvą. Stalininė diktatūra auklėja ir eilinius, ir karininkiją akiai paklusti partijos vadovybei be jokio prieštaravimo. Kad kariai neturėtų nei laiko apie savo reikalus pagalvoti, visa jų diena, nuo ryto 6 valandos ligi 23 val. vakaro, yra griežtai suskirstyta.

Politisinis mokymas prasideda jau iš pat ryto, o kas vakaras ištisos dvi valandos tenka "masiniam politiniam darbui". Net per pertraukas kariams atitinkamų agitatorių skaitomi komunistiniai laikraščiai. Karys neturi nė minutės laiko ramiai pagalvoti, susimąstyti. Visą laiką jam primenamas jo vaidmuo valstybėje.

Sovietinis karys bemaž niekad neišleidžiamas iš kareivinių, nebent tik grupėmis, rikiuotėje. Sovietų okupacinių dalinių drausmė yra dar griežtesnė. Čia kareivinės yra tikri kalėjimai. Kariai nuo gyventojų esti visiškai izoliuoti. Jiems vos įmanoma susipažinti su vakarinių kraštų gyvenimu. Dar ligi šių dienų Rytinės Vokietijos raudonarmiečiai auklėjami vokiečiams priešiška dvasia, nors sovietinė propaganda veidmainiškai kalba apie Staliną, kaip "geriausią vokiečių tautos draugą". Už savavališką pasišalinimą iš kareivinių ir pasivaikščiavimą mieste raudonarmietis baudžiamas daugeliu metų sunkių darbų kalėjimo.

Sovietų armijoje didelė problema sudaro noras pakelti karininkų vardą. Pereitojo karo patyrimas parodė, kad karininkų korpo prestižas yra labai menkas. Priežastis — nepakankamas karinis išlavimas ir karininkų bendro išsilavinimo stoka. Partiniuose ratiuose eiliniai kariai gali savo vadų elgesį ir įsakymus viešai kritikuoti. Kas svarbiausia, Sovietų vyriausybė partinių pareigūnų polit. vadovų institucijos kariuomenėje nėra panaikinus. Partinių veiksmų priežiūra neigiamai atsiliepia į karininkiją ir armijos "elitą". Armijos slaptosios tarnybos pareigūnai (SMERS), nors patys karitais turėtų tik mažą tarnybos laipsnį, ir aukšto laipsnio karininkams įvaro nuolatinės baimės.

Toliau būdinga, kad pastarojo karo metu net armijų ir frontų ruožų vadai neturėjo įgaliojimų daryti savarankiškus sprendimus ir juos vykdyti. Kiekviena armija ir kiekvienas fronto ruožas turėjo vad. "karo tarybas", susidedančias iš trijų asmenų: vado, jo padėjėjo politiniams reikalams ir vieno pareigūno užfrontes reikalams, kuris buvo laikomas taip pat politiniu karininku. Tad kiekvienas vado sprendimas pirmiau, turėjo būti aptariamas tos karo tarybos posėdyje.

Medžiaginė sovietinio karininko padėtis 1947 m. buvo šiek tiek pagerinta. Be algos, jam buvo pradėta mokėti dar priedai pagal užimamą laipsnį. Bet ir tos priemonės nėra tokios, jog sovietinio karininkų aprūpinimą būtų galima lyginti su Vakarų karininkų aprūpinimu. Sovietų generolai naudojami eile privilegijų, bet ir jie yra visiškai polit. vadovų saugumo ministerijos priežiūroje. Ir sovietinis generolas gyvena nuolatinėje baimėje dėl savo karjeros ir savo gyvybės.

Be medžiaginio, svarbų kiekvienai armijai veiksnį sudaro psichologinis tiek gyventojų, tiek karių nusiteikimas. Vienas veikia į kitą. Nors komunistinė propaganda kalba apie aukštą politinį moralinį sovietų armijos lygį, ištikimybę sovietiniam idejui ir Stalinui, bet nuslepia faktą, kad toji ištikimybė jau kartą, būtent — 1941/42 metais, buvo gerokai sukrėsta. Visi atmena anų metų įvykius ir sovietinių karių bei karininkų — net generolų — nenorą kariuotės už Sovietų režimą. Niekad Stalininė diktatūra nebuvo tiek arti savo sugriuvimo, kaip tada. Tik dėka įvairių aplinkybių pavyko Stalinui ir

jo draugams išlaikyti diktatūrą. Po karo didelis sovietinės armijos narių skaičius liko okupuotose srityse, kartu su civiliniais Sovietų pareigūnais. Tuomet sovietiniai žmonės pirmą kartą savo akimis pamatė "kapitalistinį pasaulį", apie kurį buvo priklauso tiek blogo. Jie buvo liūdininkai tokio gyvenimo lygio, kokio jie savo vaizduotėje niekad nebuvo įsivaizdavę ir kurį niekaip nebuvo galima sulginti su savo "socialistinės tėvynės" lygiu. Simtai tūkstančių laišku iš okupacinių sričių nuėjo į Sovietų Sąjungą ir vaizdavo, kas buvo pastebėta Vakaruose. Bet jau 1945 m. vyr. politinės vadovybės buvo sugriebta ir ta laišku srovė užgniaujta. 1946 m. gruodžio mėnesį išleista karo tarnybos slapta rezoliucija patvirtino "kapitalistinės atmosferos" demoralizuojančią įtaką sovietiniams kariams. Tas pavojus Sovietų vadovybei atrodė toks didelis, jog 1948 m. Sovietų okupacinių personalą nuo vietinių gyventojų Rytinėje Vokietijoje visiškai izoliavo. Vis dėlto nebuvo galima sutrukdyti, kad daugelis karių ir karininkų ir toliau prisirinko sau informacijų apie gyvenimą Vakaruose.

Vertinant raudonosios armijos kadry laikymąsi sovietinės vadovybės atžvilgiu, reikia skirti įvairias karių ir karininkų kategorijas. Aktyvieji kariai ir karininkai, kurie dalyvavo pereinamame kare, Kremliaus atžvilgiu yra gerokai negatyviai nusiteikę. Jie iškentė visas karo negeroves. Partija ir vyriausybė buvo jiems žadėjusios, kad jie už tėvynės išgelbėjimą susilauksią geresnio gyvenimo, ateitis buvo vaizduojama stačiai rožėmis nuklota. Tačiau kaip karčiai jie liko apvilti po karo. Vyriausybė karo invalidų likimu nesirūpino ir padarė juos elgetas.

(Pabaiga sekančiame numeryje)

PAVERGTOJE TEVYNEJE

Sniečkus gavo Lenino ordiną.

SSSR aukščiausios tarybos prezidiumo sausio 6 d. įsaką Sniečkus savo 50 m. sukakties proga "už nuopelnus partijai ir Tarybų Valstybei" apdovanotas Lenino ordinu. Vienas iš žymiausių jo "nuopelnų" — kad, bolševikine terminologija tariant, "LTSR daugiau kaip 60.000 valstiečių susijungė į kolūkius", o paties sukaktuvininko, pardavusio kraštą okupantams, išsižadėjo ne tik motina, bet ir kiti šeimos nariai. Tačiau bolševikai, nepaisydami to, vis tiek akliplėšiskai meluoja: "Draugai! Stalinui asmeniškai rūpinantis, kyla Lietuvoje laukų derlingumas ir gyvulių produktyvumas".

Agituoja dieną ir naktį.

Varyti agitacijos, nors "rinkimų" rezultatai jau iš anksto žinomi, siunčiami visi, net ir studentai. Sausio 10 d. Veterinarijos akademijos agitatorių kolektyvo vardu buvo pasigirta per radiją, kad tik jų kolektyvas įvykdė daugiau kaip 1.000 pašnekesių su rinkėjais... Geriausiai veikiančios asist. A. Lazdauskaitės ir A. Vaičiūnaitės agitacinės grupės. Kai kur agitatoriai budi dieną ir naktį... ir patys nežino — kam toji komedija reikalinga.

Nori "apsisaugoti ir atečiai".

Kad nepasikartotų tarp bolševikų karių ta pati istorija, kuri taip ryškiai iškilė į viršų per 2 karą, būtent — kad jų kariai nebėgtų ir ateity pas priešą, stengiamasi amerikiečių pavaizduoti kuo žiauriausiai, nurodant, kad jie "masiškai žudą karo belaisvius". Tat jų propaganda stengiasi pabrėžti kiekvieną progą, kad ir pavz. gruodžio 23 d. pateikiant plačių paaiškinimų prie žinio apie Gromyko "laimėjimą" Jungtinės Tautos, apkaltinus amerikiečius "sistemingai masiniu būdu žudant belaisvius". Kad žmonės negalėtų išgirsti tiesos žodžio ir pasiklausyti Am. Balso ar kitų Laisv. Europos radijo, jau ir Lietuvoje sistemingai plečiama radiofikacija. Šiais metais numatoma radiofikuoti dar visą eilę rajonų kolūkių, kad tuo būdu asmeniniai aparatai "pasidarytų neberekalingi"...

Ne žurnalistas kalti del esamu negeroviu

Rašo Henrikas Žemelis, JAV-bės

Šio laikraščio 22(108) Nr. tūlas M. M. prieš kiek laiko (labai gaila, kad polemizuodamas su kitais asmenimis, pats pasilėpė po inicialais) paskelbė str.: "Partijų vaiduklių beieškant", kuriame, kaip jau pats str. pavadinimas sako, įrodinėjo, jog pas mus jokių partinių ginčų nėra, o juos tik kelia keli nenoramos, daugiausia žurnalistai, kurie... atsisdėję ieško tų tariamų nesutarimų per padidintuosius stildus ir radę blusą, šaukia, esą tai dramblys..." Girdi, jokių partinių pasireikimų tremtyje nėra, "...bet mūsų žurnalistas paverčia tai į partijas ir tomis baidyklėmis gasdina ramius piliečius".

Būtų, žinoma, labai gera, kad padėtis būtų tokia, kaip M. M. atvaizdavo ir dėl ramių piliečių gasdinimo pasirodytų vien žurnalistas kalti. Mes su jais, galbūt, lengviau apsidirbtume, bet, matote, nėra taip šviesu, kaip vaizduojama ir ne žurnalistas yra pagrindiniai tos painiausios kaltininkai. Tiesa, tokių balsų prieš žurnalistus ir esamus ginčus pasitaiko daugiau. Kiti net sako, kad tas viskas taip įsigrįs, jog nesinori net laikraščio imti į rankas, kaip ir M. M. yra padaręs. Bet toks nuosprendis nėra klausimo išrišimas ir mūsų viningumo pademonstravimas. Mes visi kalbame apie vienybę ir jos reikalingumą pripažįstame, tas žodis net nuvalkiotas tampa, bet vienybė turi būti nuosirdi, visuotinė, bendradarbiavimo dvasia paremta, o ne skambią frazių rinkinį, paviršutinišką ir net tokią, kaip anas juokdarys pavaizdavo: prisidėk prie manęs ir klausyk, tai ir bus vienybė...

Tokie reikalavimai mūsų spaudai yra net pavojingi, nes argi būtų gera, jei mūsų spauda visą mūsų tremties gyvenimą pieštų tik šviesiom varšom, visur matytų tik darnumą, pasiaukojimą, o tuo pačiu metu mūsų vadovaujančiuose veikniuose eitų nuolatiniai ginčai, nesupratimai ir laisvinimo darbo trukdymai. Tokie skaitytiniai, kaip M. M. gal ir džiaugtųsi, bet ar tas džiaugsmas nebūtų panašus į tą, kuris juokėsi pamatęs kaimyno degantį namą...?

Demokratinės spaudos visa galybė yra jos laisvė. Opozicija čia kartais turi didesnę balsą, negu pozicija. Tai mes turime geros progos įsitikinti, gyvenimai demokratiškuose kraštuose, kur spauda yra tikras gyvenimo veidrodys. Panašus procesas vystosi ir mūsų visuomenėje. Spauda eina ir turi eiti su gyvenimu ir tikrai būtų bloga, jei toji spauda, tas mūsų gyvenimo veidrodys pradėtų rodyti atvirkščius vaiz-

"Kauno jūra".

Kaip kitur, taip ir Lietuvoje bolševikai, statydami elektros jėgaines, prie Kauno numato padaryti "Kauno jūrą". Kaip ji turės atrodyti, per literatūros valandėlę gruodžio 29 d. 21.12 val. pasiskaitė Kauno muzikinės dramos aktorius K. Genys. Smarkiai puolęs A. Langė, kalbėtojas pažymėjo, kad Nemunas numatomas užtvėnti aukščiau Kauno prie Petrašiūnų ar Pažaislio. Betono reikės statyti 300.000 m³. Tada "Kauno elektrinės šviesa apšviest visą Lietuvą, o į statybą pasipils tarybiniai specialistai, technikai, išsėdys istisas darbininkų miestelis"... Ir taip visur skelbiama, kad Kuibiševo ir Stalingrado elektrinės esančios galingiausios visame pasaulyje, nes jų srovė tekanti 400.000 voltų stiprumu. 12 Kėdainių kol. ūkių stato ant Dubysos hidroelektrinę, kuri aprūpins elektros jėga kol. ūkius ir MTS. Mažeikių apskrity statoma Lietuvos ir Latvijos kolchozininkų "tarpkolūkinė hidroelektrinis stotis". Giriamasi, kad tokių stočių esančių 87.

Sovietinis sportas.

Petrozavodske įvyko tarp 6 sovietinių valstybių čiuožimo varžybos, kurias laimėjo kareliai-suomiai. Sov. Lietuvos komanda atsidūrė 5 vietoj. Kauno radijo sausio 13 d. pranešimu, Leningrade įvyko visos Sov. Sąjungos "Spartako" komandų krepšinio turnyras, kuriame pirmąją vietą iš visų komandų laimėjo Kauno "Spartako" jaunėji krepšininkai. Jie nugalėjo Maskvos "Spartako" komandą santykiu 49:43. Per Vilniaus radiją sektiniais sporto meisteriais sausio 12 d. nurodyti: dalyvavęs olimpinėje rinktinėje krepšininkas Stonkus iš Telšių, disko meisteris V. Mikėnas, ledo rutulio "Spartako" komandos kapitonas Vyt. Antaninas ir kiti.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyr. Valdyba maloniai prašo senuosius LRK veikėjus ir šiaip šio darbo talkininkus skubiai pranešti savo adresus LRK Vyr. Valdybai tokiu adresu: V. Gailius, Lederstr. 94, (14b) Reutlingen, Germany.

Stengsis igyvendinti pažadus lietuviams

Šveicarų "Die Tat" Nr. 322/1952 rašo, kad šiuo metu* JAV faktiškai turi 2 užsienio ir 2 gynybos ministerius, ir pats Achesonas stebisi, kaip greitai užsienio valdžios žmonės stengiasi užmegsti ryšius su naujaisiais pareigūnais. Nors, dienraščio samprotavimais, seniau pasakyta Dulles kalba, kad jis ir jo partija remia partizaninį sąjūdį pavergtuose Rytų Europos kraštuose, ir sukėlė britų bei prancūzų nepasitenkinimą, tačiau iš tikro šiandien tėra mažai amerikiečių, kurie tiek daug išmanytų, kaip John Foster Dulles. Jo senelis dirbęs prie prez. Harrisono, o dėdė — prie Wilsono buvo valst. sekretorius, ji ne kartą su svarbiomis misijomis pasiųsdavo net ir demokratą Rooseveltą ir Trumaną. Dulles jau dabar paprašė amerikiečių saugumo (FB) šefą Edg. Hooverį, kad valstybės departamente (JAV užs. reikalų ministerijoje) prastų pagrindinį tikrinimą, idant ant jo valdininkų nekristų joks įtarimo šešėlis. Eisenhoweris, nors ir geleidamas dėl to užsitraukti dar didesnę savo partijos kito sparno vad. Tafto, rūstybė, stengiasi į bendrą darbą įtraukti visokių pažiūrų žmonių. Tai rodo kad ir nelauktas demokrato Durkino paskyrimas darbo ministru.

Naujoje JAV vyriausybėje ir administracijoje bus daugiau lietuviams palankių asmenų. Amerikos lietuvių spaudos būdingu laikomas A. Olio, vėl perrinkto Čikagos sanit. tarnybos viršininku, pasimatymas su Eisenhoweriu ir būsimuoju teisingumo ministru, taip pat paties Eisenhowerio noru pirmajai savo porinkiminei foto nuotraukai pasirinkimas lietuvių tautybės prie vyr. patariamiosios grupės atstovo A. S. Trečioko ir ta pačia proga priminimas, kad jis savo pažadus, duotus lietuviams, tikrai stengsis įvykdyti. Senatūrijos Lodge pažymimas kaip lietuvių bičiulis, paskirtas JAV delegacijos Jungt. Tautose šefu. Aplankęs Amerikoje Vytauto klubą, jis dar kartą pa-

* Str. rašytas prieš sausio 20 d.

reiškė, kad ir toliau rems Lietuvos išlaisvinimo reikalus. Lietuvių reikalus ir jos bylą taip pat gerai žino, o su kai kuriais mūsų veikėjais palaiko net artimus santykius. Haroldas Stasenas, paskirtas vietoj Harrimano nauju Mutual Security Act direktorium.

Baltams palankumą rodo ir Laisvosios Europos Komiteto pirmininkas adm. Milleris, neseniai pareiškęs, kad Pabaltijo kraštų veikėjų darbais jis esąs ypatingai susižavėjęs.

Amerikos lietuvių spauda pažymi, kad sovietinė spauda Lietuvoje nutylėjo garsiąją Eisenhowerio kalbą, pasakytą Amerikos legionui, jog Sovietų pavergtieji kraštai turi būti išlaisvinti. Tik paskiau Sniečkus išliejo prieš jį visą pagiežą. Iš tikro Amerikos išlaisvinimo sąjūdis yra stipresnis, negu daug kas mano. Ir Stevensonas, Eisenhowerio konkurentas ir prezidentas, yra Sovietams aiškiai išdrožęs: "nebus taikos, kol jūs laikysite užgrobtą Rytų Europą ir nepasitrauksite iš Korėjos". Surinkus duomenis apie šių kraštų išlaisvinimą ir jų veiksmus, galimas dalykas, jog ateityje būsimoji akcija būsianti iš valst. departamento perversa tiesiai Tautinei Saugumo Tarybai Vašingtone.

Šveicarų "Die Weltwoche" (1952. XII.12) pažymi, kad Eisenhoweris stengiasi savo patarėjais pasirinkti pačius gabiiausius JAV pramonėje žmones. JAV konstitucijoje prezidento galia nėra pakankamai aiškiai precizuota. Čia daug kas priklauso nuo paties žmogaus. Ateitis parodys, ar Eisenhoweris savo strateginius sugebėjimus lygiai sėkmingai pritaikys taip pat parlamentinėje plotmėje ir taps "tvirtu prezidentu", kokie yra buvę pvz. Linkolnas, abu Rooseveltai, Wilsonas ir Trumanas, sugebėję krizės metais perimti diplomatinę ir politinę iniciatyvą į savo rankas. Įtakingas vokiečių savaitraštis "Rheinischer Merkur" artimas Adenaueriui, Eisenhowerį laiko žmogumi, kuriuo "Vakarai gali pasitikėti", nes jam rūpinti ne tiek partinė politika, kiek bendrieji krašto ir viso pasaulio reikalai.

lio reikalai.

Tuo tarpu Vokietijos Rytų zonoje varoma komunistų sustiprinta akcija tiek prieš Eisenhowerį, tiek prieš Vokietijos parlamento norą ratifikuoti sudarytą su Vakarais gynybos sutartį. Kaip pažymi CDU organas "Union in Deutschland" (1952.XII.13), Rytų zonoje gyventojai bauginami "žabio žygiu į Vakarus", kur, esą, Sovietų šarvuotųjų divizijos jau po 24 valandų atsidūrę prie Reino. Vokietijos parlamento nariai ir žymesni veikėjai tiesiog užverčiami telegramomis ir laiškais su grasinimais, kad minimoji sutartis nebūtų ratifikuota. Tokių laišku pasiunčiama iš Rytų zonos apie 1.000 kg per dieną, o jų išsiuntimui jau esą išleisti keli šimtai tūkstančių markių.

Šveicarų liberalų dienr. "Neue Zürcher Zeitung" Nr. 341/1952 rašo, kad su gen. Eisenhoweriu per savo patikėtinį gen. Willoughby mėgina sustiprinti savo kontaktą ir gen. Mac Arthur. Vienas iš Eisenhowerio patarėjų, Joe Martin, išsitaręs apie galimą Korejoje japonų dalinių panaudojimą, tik juos dar pirma reikia sukurti. Galimas dalykas, būsią panaudoti ir kinų nacionalistų daliniai. Senat. Russellis pareikalavo įvykdyti visišką Kinijos blokadą. Britų Reuterio žiniomis, JAV izdo sekretorius Snyderis Čikagoje patvirtinęs, jog JAV galybė kas kartas vis didėja. Šiuo metu amerikiečių pramonės galingumas yra 65% didesnis, negu Antrojo karo pabaigoj. Jų plieno gamyba, pati didžiausioji visame pasaulyje padidėjo 23%, elektros energijos — 64%, amerikiečių naftos gamyba — 50% etc. Šiuo metu amerikiečiai pagamina 7 kartus daugiau šarvuotųjų negu prieš metus laiko, netrukus pasirodys pirmieji modeliai naujos sunkiųjų šarvuotųjų serijos. Elektroninės gynybos gamyba per pastaruosius 2 metus padidėjo dvigubai, naikintuvų bombonešių — per pastaruosius 2 metus pašoko keturgubai, nuo karo su Japonija pabaigos į apsigynimo pramonės stiprinimą naujai investuota 170 milijardų dolerių.

Laiskai is Amerikos

PERGALVOJANT KAS GIRDĖTA, KAS SKAITYTA

Ši rytą Los Angeles radijas perdavė žinią, kaip sovietų žurnalistas savo tautiečiams vaizduoja amerikonišką fermerį. Esą, jie vos ne vos už savo kruviną darbą prasimaistinti pajėgia. O gyvena tai ne tik palapinėse ir lūšnose, kai kurie tiesiai landynėse pramiega, slėpdamiesi nuo nakties vėjo ir lietaus.

Eilinį "jankį" tai kaip karštu vandeniui kas parpylęs būtų...

Per šiuos metus Amerikoje net du kartus teko persikrosti krašto nuo rytų iki vakarų, tik, aišku, galėjome pasirinkti kitą ruožą, ir pietus ar į šiaurę, pagal sezoną, nes keliai juk visur yra pritaikinti automobiliams. Tikrai, mačiau mažų trobelių, mačiau užtenkamai ir tinginių, bet lūšnų neteko matyti net kalnuose, net dykumose. Indėnai, jų papročiu, gyvena mažose trobelėse savo kaimuose ("rezervatuose") ir yra valdžios globojami. Visur jie turi krautuves (panašiai kaip mūsų buvę "Marginiai" Kaune), kame galima rasti jų meniškus išdirbinius — kilimus, medžio drožinius, sidabro papuošalus. Kartą man teko reta proga vienoje tokių krautuvėse sutikti indėną. Tai buvo kažkur aukštai dykumos kalnuose, kame tačiau radome švarų restoraną pavalgyti, maisto krautuvė ir patogų viešbutį pernakti. Greta buvo indėnų stovykla. Aš paklausiau, ar jiems gera tokiose mažose trobelėse gyventi, ar nenorėtų statydintis miesčioniškų namų. Jis pasižiūrėjo į mane.

Gal suprato, kad aš siame krašte svetima, o gal ir nesigilino į mano akcentą. Sako: "Mūsų yra tos visos dykumos ir tie kalnai ir net saulė čia. Indėnas yra savo tėvynėje. Čia nuo amžių mūsų protėviai taip gyveno ir mirė." Išdidus indėnas. Tik man tai sukėlė melancholišką nuotaiką širdyje. Lyg simpatija jiems, lyg gailėst. Ar nėra kiti tik ateiviai, tik savotiški okupantai?

Amerikoniai labai didžiūjasi savo protėviais, pirmaisiais "settleriais" ir jų drąsa bei energija, jų nuotykių ieškojimo dvasia ir t.t.

Aną dieną tačiau skaičiau straipsnį, pavadintą "The role of the undesirables". Esą, Amerika yra pagrįsta tų, kurie buvo Europos pamestinukai, persekiojamieji, vargšai, neturėję kur savo galvos priglausti. Jei jie būtų buvę solidžios vidurinės klasės atstovai, jau nekalbant apie elitą, tai kam jiems būtų reikėję palikti savo namų patogius židinius ir bastytis po laukinį dykumų kraštą, be tradicijų, be savos kultūros. Tik tie "Nepageidaujamieji", kuriems nebuvo jokios baimės ką nors prarasti, tik kal ką nors susirasti, ryžosi viskam ir laimėjo. Nes žmonės,

praradę viską, yra rizikuojantys ir su iniciatyva, ir jie, turėdami laisvę savo darbui, gali daug ne tik asmeniškai sau, bet ir civilizacijai ir kultūrai duoti. Mums atrodė, kad su tais senais amerikonais yra lengviau kartais susikalbėti, negu su tais, kurių tėvai jaunystėje atkeliavo į čia laimės ieškoti. Šitokie vis lyg turi kažin kokią pavydą naujesiems ateiviams, atseit mums, tremtiniams.

Daug griaudžių raudų sukelia Amerikoje Korėjos karas. Ypatingai moterys vis dreba dėliai savo sūnų gyvybės. Žinoma, nepagalvodamos ir neprisiimindamos, kad amerikoniai turi sumokėti tik kainą už tai, kad jie naudoja pirmenybę pasaulyje, ir toji jų galybė atneša jiems ne tik patogumą, pelną, įtakingumą, bet, savaime aišku, ir našas. Sekant spaudą atrodė, kad jie irgi, kaip sovietai, norėtų nusimti tą savo našą ir pasilikti tik patogumą (ar ne amerikonišką?). Kai kurie autoriai kursto, esą, reikėtų įjungti tuos, visokių lenkus, čekus, agi, tegu jie prideda, tegu būna remiamas vadinamas pagrindžio veikimas, tegu jie priverčia karį nors, kad rusai nusigriežtų nuo Korėjos, taigi, nuo amerikonių mamų sūnelių. Žinoma, negi galima nesižadinti pažvelgus į bet kokią karą, taigi ir Korėjos, kame tiek žuvo ir kasdien žuva jaunų gyvybių. Taigi, ši istorija yra kiek skaudi, bet tiek pat ir sena. Kaip pavieni asmenys, taip ir valstybės skaudžiai turi sumokėti už savo klaidas...

Su malonumu perskaičiau straipsnį "Amerikonių galybės iliuzija" (Harpers Magazine, USA), kame kaip tik kritikuojama tokios jankiškos raudos. Kad nuimti nuo amerikonių pečių našą, kaip sako Washington'o universiteto prof. D. W. Brogan, turėtų ar tai lenkai, ar čekai rizikuoti savo gyvybėmis, savo artimųjų sunaikinimu, net jeigu tai ir reikštų visišką išnaikinimą jų ir tų 3 Pabaltijo valstybių, kaip Lietuvos, Estijos, Latvijos, apie kurias mes dargi nežinome, kad jos, kaippo tautos, tebegyvuoja. Sako, šitos tautos jau yra išskendėjusios ir tebekencia tokias, skriaudas, apie kurias namie ramiai uždarbiaujantis amerikonas net tikrai įsivaizduoti nepajėgtų. Tačiau šiame pasaulyje, kuriame viešpatauja tokia trumpa atmintis, greit daug nepatogių dalykų pasistengiamą pamiršti. Dabar yra svarbiausia viena tiktai, kaip apsaugoti amerikonišką jaunųjų gyvybes. Ir pamirštama, kad jau Jaltos konferencijoje, paperkant Staliną, buvo irgi galvojama tik apie "american boys" gyvybes. Bet jas apsaugoti, kaip

LIETUVOS LAISVĖS KOMITETAS VIETOJ "PATARIAMOJO LIETUVIŲ GRUPĖ"

"National Committee for a Free Europe" nutarė pakeisti prie jo veikiančių tautinių Lietuvių, Latvių ir Estų institucijų pavadinimus. Ligi šiol vadina "Lithuanian Consultative Panel" dabar pavadinta "Committee for a Free Lithuania". Atitinkamai pakeisti ir latvių bei estų instituciniai pavadinimai.

Lietuviškai tiksliai pažodžiui tą pavadinimą išversti neįmanoma. Iš visų galimų vertimų tinkamiausiu pripažintas šis: "Lietuvos Laisvės Komitetas".

Ir "National Committee for a Free Europe" nusistatytą lietuviškai kalbant ar rašant vadinti "Europos Laisvės Komitetas" o ne "Laisvosios Europos Komitetas", kaip lig šiol daugelio buvo rašoma.

Kaip oficialus angliškasis, taip ir lietuviškasis pavadinimas yra tik sutartiniai ženklai tam tikrai institucijai žymėti. Padarytas pavadinimo pakeitimas jokių atžvalgų nekeičia nei institucijos pobūdžio, nei jos funkcijų. Oficialus Lietuvos Laisvės Komiteto adresas yra: Committee for a Free Lithuania, 4 West 57th St., Room 907, New York 19, N.Y.

Atkreipiamas dėmesys, kad pačioje Europos Laisvės Komiteto įstaigoje yra "Research and Publications Service", kurioje yra ir lietuvių skyrius (Lithuanian Section). Lietuviškai tą instituciją vadiname Europos Laisvės Komiteto Tyrimų ir Spaudos Tarnyba (Trumpai — TST). Lietuviškasis šios tarnybos skyrius yra Europos Laisvės Komiteto įstaigos skyrius.

* Columbijos universitete Amerikoje studijuoja 1,975 svetimšaliai studentai. Tarpe jų yra 15 australų studentų.

* Persijoje Kermano provincijoje buvo smarkus žemės drebėjimas. Žuvo 11 žmonių.

jis rašo, reikia amerikonomams išmokyti žiūrėti per visai kitokius akinius, kaip iki šiol. Kitokio recepto tam nėra. Tik per išmintingą pasirengimą priimti kad ir labai nemalonus, varginančias ir net pavojingas pareigas, Ameriką gali pasiekti savo laisvės užtikrinimą, žinoma, tik greta kitų laisvų tautų.

Paskutiniu laiku vėl keletas šeimų atvyko iš Australijos į Ameriką. Vieną per Angliją, kiti per Kanadą. Kadangi, atrodo, bus ir daugiau tokių senai vizos laukusių, tam ir panorėjau pasidominti su tais, kurie domisi Amerikos nuotaikomis, šiuo savo rašinėliu.

S. Jankaitis

VLIKO NARIO IR TAUTOS FONDO VALDYTOJO AGR. TADO ŠIDLAUSKO KALBA TRANSLIUOTA PER AB I KRAŠTĄ

Broliai ir Sesės Lietuviai,

Kiekvienos tautos laisvę tenka pirkti šiomis pagrindinėmis vertybėmis: pinigų, darbu ir krauju. LIETUVOS laisvės bylai laimėti tos vertybės turi būti ypač gausios, nes mūsų tauta nėra gausinga, o laisvę iš jos išplėšęs sovietinis milžinas, nesiskaitęs su jokiais normaliam žmogui derančiais veiksmais.

Tačiau lietuvių tauta, ypač jos kamienas, esąs pačioje Lietuvoje, savo didvyriškumą pasiaukojimu ir drąsa deda ant Lietuvos laisvės aukuro tokias aukas, kad tauta sukelia pasididžiavimo ir nustebimo visame laisvajame pasaulyje — tai rodo Lietuvą esant gyvą ir žūtūtinai kovojančią už savo laisvę, rodo sovietinės vergijos žiaurumą ir tuo judina laisvojo pasaulio sąžinę juo greičiau ateiti pagalbon didvyriškai už savo ir viso pasaulio laisvę kovojančiai lietuvių tautai. Ir neabejotinai čia tikima, kad LIETUVA, kaip mažasis Dovydas prieš milžiną Galiotą, išstės ir savo bylą laimės. Taigi, Krašte esančių lietuvių pastangos randa vis daugiau draugų didžiuliuose Vakarų laisvės kraštuose, ir kovon su Maskvos vergija stoja visais laisvais pasaulis.

Tačiau toji kova nesiplečia reikiamu spartumu, nes laisvieji Vakarų žmonės yra nuolat nuodinami klaidingos Sovietų propagandos, iškreipiančios tikrąjį jų veidą. Tai Sovietų propagandai atremti čia tenka padėti labai daug darbo ir lėšų. Tan darban čia yra daugiau ar mažiau įsijungę visi lietuviai — kaip gyvi sovietinių žiaurių liudininkai, tiek per savo centrinės organizacijos, ypač VLIKĄ, ALTĄ ir daugelį kitų, veda žūtūtinę kovą su sovietine melų propaganda: parodo tikrąjį Sovietų veidą, kuris melą laiko tiesa, o smurtą — laisvę. Iš kitos pusės Nepriklausomos Lietuvos diplomatai, ypač tie, kurie veikia tokiomis pat teisėmis, kaip ir Nepriklausomos Lietuvos laikais (Romoje, Vašingtone, Londone ir kitur), vadovybėje Lietuvos Diplomatiškos Sefto Min. S. Lozoraičio — dirba pasaulio politiniuose centruose Lietuvos laisvės labui.

Taigi, daugiau kaip milijonas lietuvių, išsisklaidusių po visą laisvąjį Vakarų pasaulį, yra įsijungę į Lietuvos laisvės bylos gynimą kas pinigų, kas darbu, kas kitokiomis priemonėmis. O tie darbai vis daugiau atskleidžia sovietinius melus ir vis daugiau suranda draugų Lietuvos laisvės bylai. Savo tėvų žemės netekimą ypač sunkiai pergyvena tie lietuviai, kurie neteko savo

gimtinės 1944 metais Sovietams ją okupuojant. Ir anksčiau iš Lietuvos iš-emigravę lietuviai, daugiausia susispietę JAV-se ir Kanadoje, labai nuosirdžiai sielojasi Lietuvos likimu ir labai aktyviai įsijungia į kovą už jos išlaisvinimą iš Sovietų vergijos. Tuo būdu čia esantieji lietuviai suderintomis savo pastangomis be pertraukos ir vis atkakliau veda Lietuvos išlaisvinimo bylą.

Lėšas Lietuvos laisvės bylai laimėti suveda savanoriškai patys lietuviai. VLIKo veiklai remti yra sukurtas Tautos Fondas, kuris visame laisvajame pasaulyje nustatyta tvarka kaupia lėšas per savo atstovybes, igaliotinius ar vietos lietuvių organizacijas. Nemaža yra tiesiog jaudinančių pavyzdžių, kur senutė ar senukas aukoja Tautos Fondui paskutiniuosius savo "našlės skatikėlius", pabrėždami norą greičiau parnešti savo kaulus į laisvąją tėvų žemę. Nemaža yra eilinių darbininkų, kaip kad, pavyzdžiui, Liudas V. ir kiti, kurie jau keletas metų be pertraukos kas mėnuo aukoja Tautos Fondui nemažą sumą ir vis ragina energingiau kovoti už Lietuvos laisvę.

Šios iš viso laisvojo pasaulio lietuvių, o neretai ir jų draugų kitataučių aukos įgalina VLIKĄ ar panašias jam organizacijas vis geriau atlikti tuos ar kitus Lietuvos išlaisvinimui reikalingus darbus per spaudą, radiją, susirinkimus, suvažiavimus ir t.t. Šių darbų išdava — Lietuvos laisvės byla jau yra įstatyta į gerą kelią, ir, subyrėjus sovietinei vergijai, neabejotinai bus atstatyta ir Lietuvos laisvė. Tenka dabar tik susikoncentruoti į išaiškinimą vakariečiams sovietinės melų propagandos, kad jie greičiau apsispręstų stoti kovon su azijatine vergija, kuri gresia kartu ir visam laisvajam pasauliui.

Kovoje už savo tėvų žemės laisvę, už joje gulintius bočių kaulus mūsų tenka įtempti visas fizines ir dvasines mūsų pajėgas, ir toji kova bus neabejotinai laimėta. Mūsų pusėje yra tiesa ir teisė; mūsų pusėje yra neišsiamiami krikščioniškojo Vakarų pasaulio materialinės bei dvasinės jėgos šaltiniai, kurių panaudojimas neseniai paklūpė su žvėrėjusį hitlerizmą, neabejotinai jis sunaikins ir žvėriškąją bolševizmą. Mums gi reikia dar daugiau vieningumo, apdairumo, tautinio solidarumo bei visokiariopos tarpusavės pagalbos, idant žūt būtų išlaikytume šį bandymą ir išliktume išlaisvintai Lietuvai.

Jie rodo pavyzdį,

KOKIU KELIU REIKIA EITI

(Lietuviai Studentai Adelaidėje)

Veltui atvažiuavę Australiją, net niekam dėkui nesakę už laivokartę, paskui pirmaisiais metais "prisikišę" pakankamai šokolado ir pyragaičių, antraisiais metais nusipirkę namus, po to automobilių, mūsų tautiečiai susirgo "Amerikon vaziavimo manija". Girdi, australai mūsų nepagerbė, direktorių vietų neduoda, diplomų nepripažįsta ir įstatymais D. P. nepadarė privilegijuotu luomu, todėl važiuojam į Ameriką. Ten tautiečių daugiau... Ir visi, kurie save laiko dvasioje "prašokę" australų kultūrą, giriasi susitike:

— Jau padaviau pareiškimą Amerikos konsuliui... Žinai, kad tik greičiau... Ten tai jau kas kita. Saldytuvą tai už mėnesio uždarbį nuperki. Ir automobiliui pigesni. Žinai, pažįstamų daug. Visi gerus kambarius turi... (o patsai "amerikonas" čia irgi namelį 4-6 kambarių turi, bet gyvena tik priegyje, nes kitaip už automobilį negalėtų išsimokėti).

Bet, laimei, ne visi taip galvoja. Daugelis irgi žino, kad ir Amerikoje diplomai reikia perlaikyti, kad tenai žmonės daug didesniu tempu dirba, žino ir kad tenai lygiai kaip Australijoje, kiekvienas savo dvasioje yra tiek turtingas, kiek jis pats vertybių turi; žino, kad kiekvienas iš mūsų beveik 12 metų pametė savo gyvenime ir todėl reikia realiai apsižvalgyti ir atsiminti, kokias materialines sąlygas turėjome Lietuvoje ir pabandyti atsistoti savo dvasioje ir materialiniame gyvenime tokion vieton, kuri patenkintų mūsų ambicijų, kuri atitiktų mūsų išsilavinimą.

Pirmas žmogus Adelaidėje realiai pasipriešinęs nedėkingam tremtinio likimui buvo dr. J. Mikūžis. Būdamas arti 50 metų amžiaus, turėdamas 3 mažus vaikus ir žmoną, kuri tik viena dirba, stojo Adelaidės Universitetan Medicinos fakultetan ir... šiais metais jį tikriausiai baigs. Šis žmogus nepabijojo trūkumų, neieškojo Amerikos, (nes ir ten svetima šalis), bet aiškiai parodė,

kad gėda skūstis Australiją, ypatingai jaunesniems inteligentams — specialistams, kurių materialinė padėtis yra daug lengvesnė negu dr. J. Mikūžio. Po jo sekė gausūs būrys jaunesniųjų — "dingusi karta" o tarp jų pirmuoju L. Garbaliuskas, kuris irgi numato baigti technikos fakultetą šiais metais. 1952 metais Adelaidės Universitete studijavo šie lietuviai:

Teisės fakultete: S. Čibiras. **Architektūroje:** R. Reisonaitė, A. Navakas, J. Naujalis.

Technikos fakultete: V. Navakas, T. Žurauskas, A. Nefiodovas, L. Garbaliuskas, J. Galatilis.

Medicinos fakultete: Dr. J. Mikūžis, gyd. V. Aleksandravičienė, N. Šurnaitė, E. Petrikaitė, V. Dainius. Taigi, perskaitę šias pavardes, nenumokime ranka, bet pagalvokime, ką mes patys galime sukurti sau ar savo vaikams. Supraskime galų gale, kad australiškas universiteto diplomus bus naudingesnis negu Amerikos vyza, kurią, jei likimo bus lemta, gal kai kas ir gaus bent po 10 metų laukimo.

ATOMINIŲ GINKLŲ BANDYMAI IR GAMYBA

18.000 Amerikos karių, jūrininkų, lakūnų ir kranto sargybos vyrų dalyvaus atominių ginklų bandymuose, kurie įvyks Nevada dykumoje šių metų kovo mėn. Spėjama, kad bus bandoma 80 tonų svorio atominė patranka, bet šiuose bandymuose nebus pavartota vandenilio bomba.

Ta pačia proga JAV Atominės Energijos Komisija pranešė, kad prie Spoon upės Illinois valstybėje bus statomas naujas ginklų fabrikas, kuris kainuos 29 milijonus dolerių.

* Pietų Korėja nori pirkti 50.000 tonų miežių iš Australijos. Už bušelį šiūlo 17 šilingų.

Redaguoja P. Pusdešris

DĖL EUCHARISTINIO PASNINKO IR VAKARO MIŠIŲ

(Nauja Pijaus XII Apaštališka Konstitucija "Christus Dominus")

Š. m. sausio mėn. 6 d. Šventojo Tėvo visam Katalikų pasauliui paskelbta nauja Apaštališka Konstitucija yra labai svarbus dokumentas, kuris turės istorinės reikšmės. Tarp kitų dalykų ji palengvina pasninką, reikalaujamą prieš priimant šv. Komunią, ir išaiškina, jog paprastas vanduo nesulaužo Komunijos pasninko.

Pagrindiniai to naujojo Apaštaly Sosto potvarkio nuostatai, kurie svarbūs žinoti visiems tikintiesiems, bus žemiau pateikti su kai kuriais paaiškinimais.

1. Eucharistinio pasninko įstatymas — prieš priimant Komunią nuo pusiaunakčio nevalgyti ir negerti — ir toliau tebegalioja. Tačiau kaip bendras visiems (kunigams ir pasauliečiams) dėsnius bus tas, kad paprastas vanduo nelaužo Eucharistinio pasninko.

Reiškia, vandenį galima gerti bet kada prieš einant prie Komunijos.

2. Ligoniai, nors jie negulėtų lovoje, nuodėmklausui leidžiami, gali priimti ką nors vaistų arba skysčių pavidalu, išskyrus alkoholinius gėrimus. Tas pat leidžiama ir sergantiems kunigams prieš laikant Mišias.

Tuo būdu sergantieji gali priimti "vaistų pavidalu" tai, kas gydytojo prirašyta, nevaržant alkoholinių gėrimų.

3. Kunigai, kurie Mišias turi laikyti vėlai arba po sunkaus (pastoracinio) darbo ar ilgos kelionės, gali ko nors atsigerti, nevertodami alkoholinių gėrimų. Tačiau po atsigėrimo iki Mišių turi praėiti nemažiau viena valanda.

4. Tie kunigai, kurie turi laikyti dvejias ar trečias Mišias, gali priimti vandenį nuo pirštų nuplovimo, nemišytą su vynu.

5. Pasauliečiai taip pat, nors jie ir nesirgtų, bet jeigu dėl pasninko negalėtų priimti Šventosios Eucharistijos — ar dėl sunkaus darbo, ar kad vėlai yra laikomos vienintelės Mišios, kurių metu jie gali priimti Komunią, ar dėl tolimos kelionės, jų nuodėmklausui protinai nurodžius, kai bus reikalias, gali paimti ko nors atsigerti, išskyrus alkoholį; tačiau jie bent valandą turi susilaikyti negėrę prieš Komunią.

Tas palengvinimas yra teikiamas visiems tikintiesiems, kurie ne dėl ligos, bet dėl kitų priežasčių šiaip negalėtų priimti Švenčiausiojo... Tos priežastys gali būti:

a) vargingas darbas, ypač nakties darbas, pav. pardavėjų, susisiekimo, uostų ir kitų viešų darbų tarnautojų bei darbininkų, slaugytojų, ligoninių personalo, nakties sargų ir pan., kuriems ir ankstyvos rytmečio Mišios jau būtų pervėlai. Čia priskaitomos ir motinos, kurios šeimose ilgai turi dirbti namų apyvokoje prieš eidamos į bažnyčią.

b) Jei vėlai tegalima priimti Komunią. Ypač vaikais pavargsta, kol nueina į bažnyčią ir ilgai išbūna nevalgę, arba jeigu iš bažnyčios turi eiti į mokyklą.

c) Tolimas kelias suprantama, jei bent du kilometrai prieš eidami reikia eiti

KEIČIAMA IMIGRACIJOS POLITIKA

1949 metais australų vyriausybė nutarė įvežti tam tikrą skaičių anglų imigrantų Australijon ir patenkinti šią imigraciją Anglija, kuri siekia išlaikyti Australiją savo itakoje.

Bet patys anglai paprieštaravo šiai politikai: pusę puslapių australų laikraščiuose užpildoma anglų skundais prieš australų emigracijos ministeriją; anglų stovyklose rengiami streikai, kuriuose anglai reikalauja sumažinti pragyvenimo mokesčių lėgrius; įruošti pilnai butus atvykstantiems anglų imigrantams ir t.t. Be to, anglų imigrantai pasiuntė specialų pasiuntinį pas Anglijos karalienę, kuris "skundė" Australijos vyriausybės nepakankamą anglų imigrantų aprūpinimą. Taigi, pridarė visur tiek triukšmo, kad galų gale Australijos emigracijos ministeris Mr. Holt paskelbė:

— Labai gaila... bet Australija negali vežti anglų Australijos lėšomis, nes jie stato tokius reikalavimus, kurių Australija nepajėgia išpildyti.

į bažnyčią, arba jei maždaug tiek pat laiko praverčiama važiuojant ilgesnį kelią, arba dėl susisiekimo nepatogumų pavargstant, ir pan. Reikia atsi-klausti nuodėmklausio apie galimus atvejus, ir jis nuspręs, kada pasninką palengvinti.

6. Jei aplinkybės reikalauja, Mes (t. y. Šv. Tėvas) suteikiame galios vietos ordinarams leisti laikyti Mišias vakaro metu (su sąlyga, kad Mišios neprasisdės prieš 4 val. p.p.), privalomų ir buvusių privalomų švenčių dienomis; taip pat pirmąjį mėnesio penktadienį ir tuomet, kai yra kitos išskilmės, kuriose dalyvauja didelis skaičius tikinčiųjų; be šių dienų, taip pat kartą savaitėje. Kunigas tuomet turi susilaikyti nevalgęs tris valandas ir negėręs vieną valandą (tik ne alkoholinius gėrimus). Pagal tą pačią pasninko taisyklę ir tikintieji gali priimti Šventąją Komunią, užlaikydami 857 Kanono nuostatą (kuris draudžia priimti šv. Komunią daugiau negu vieną kartą tą pačią dieną).

Vietos ordinarai gali suteikti šią privilegiją ir kitoms savaitės dienoms misijonieriams misijų šalyse, atsižvelgdami į ypatingas vietos sąlygas, nes dažnai nėra pakankamai kunigų lankyti tolimas misijų stotis.

Šią Šventojo Tėvo Konstituciją aiškindama šv. Oficijos Kongregacija pažymi, kad bendras labas kartais reikalauja, jog šv. Mišios būtų laikomos vakare. Pav., darbininkams, kurie tam tikrose pramonės šakose turi dirbti "siftinį" darbą sekmadieniais ir šventadieniais; darbininkams, kurie dirba sekmadienio ar šventadienio rytą, pav., uostuose; taip pat tam tikrų religinio ar socialinio pobūdžio susirinkimų metu, kai dalyvauja didelis skaičius tikinčiųjų iš įvairių tolimų vietų.

Kunigams, kurie laiko vakarines Mišias, ir tikintiesiems, kurie priima Komunią, leidžiama viską valgyti iki trijų valandų prieš Mišias ar Komunią. Valgio metu galima imti tokius alkoholinius gėrimus, kurie paprastai tokio valgio metu vartojami, pav., vyną ar alų, tuo tarpu kai spiritiniai gėrimai ir likerai yra draudžiami. Reikalui esant, galima šio to atsigerti iki vienos valandos prieš Mišias ar Komunią, bet tuomet visi alkoholiniai gėrimai yra draudžiami gerti.

Tikintieji negali du kartu tą pačią dieną priimti Komunią, jei dalyvautų ryto ir vakaro Mišiose.

Vietos ordinarai (t. y. vyskupai ir kas jų vietoje) turi visuomet rūpintis, kad Švenčiausiam Sakramentui visuomet būtų reikiama giliausia pagarba, ir nauji palengvinimai turėtų dar prisidėti prie tos pagarbos ir Kristaus meilės.

Šia proga didžiausias Adelaidės laikraštis "Advertiser" įdėjo didžiulį straipsnį, kuriame iškeliama europiečių (dypukų) imigrantų savarankiškumas ir sumanumas kuriantis Australijoje. Straipsnis yra pasirašytas oficialaus laikraščio korespondento. Pažymėtina, kad šis laikraštis niekad perdidelio palankumo Naujiesiems Australams nerodė. Atrodo, kad imigracijos ministerijoje pradės pūsti vėjai nauja, ypatingai vokiečiams palankia, linkme.

ARTEJA "VALYMAI" LIETUVOJE

Lenino mirties 29 metų sukakties minėjime kalbėjo komunistų partijos prezidento narys M. Michailovičius. Savo kalboje jis puolė "liaudies priešus, šnipus ir tuos išgamas, kurie yra pardsidavę kraugeriams vergų pirkliams amerikiečiams ir britams". Taip pat jis pareiškė, kad drg. Stalinas davė įsakymą sustabdyti "šios pavojingos" klasės veikimą.

Sekancią dieną komunistų oficijozai užpuolė Ukrainos ir Lietuvos vyriaus-

NAUJI 24 KARDINOLAI

Š. m. sausio 12 d. Slaptoje Iškilmingoje Konsistorijoje Šv. Tėvas Pijus XII pakėlė į Kardinolius 24 labiausiai pasižymėjusius visame pasaulyje Bažnyčios vyrus, tuo užpildydamas tradicinį Kardinolų Kolegijos skaičių septyniasdešimt. Iškilmėse negalėjo dalyvauti už Gelėžinės Uždangos esą du nauji kardinolai: Zagrebo Arkiv. L. Stepinac, kalnys, Varšuvos Arkiv. St. Wyszyński, ir kiti 5 kardinolai.

Čia sužymėsime, iš kurių šalių arkivyskupai yra pakelti į Kardinolų garbę: Prancūzija 2; Ispanija 2; Vokietija, Airija, Jugoslavija, Lenkija, J.A.V.; Kanada, Ekvadoras, Brazilija, Kolumbija ir Indija po vieną, Italija 10.

* Šv. Tėvas paskelbė, kad 36-tasis tarpt. Eucharistinis Kongresas įvyks 1955 m. Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro.

* Kinijoje iš 143 vyskupijų 75 liko be ganytojų. 54 vyskupai išstremti, 21 sėdi kalėjimuose.

* Šv. Žemėje TT Pranciškonai atkase Lozorijos kapą. Į rytus nuo kapo rasti dviejų bažnyčių pamatai su turtingomis mozaikomis.

* Čikagos 250.000 Jėzaus Vardo Dr-jos narių pasiuntė į JT protestą, reikalaujanti sustabdyti persekiojimą vyskupų ir kunigų Bulgarijoje. Panašų pareiškimą nusiuntė ir Lietuvių Katalikų Federacijos vardu L. Simutis.

* Montrelio arkivysk. Leger priėmė Katalikų Bažnyčią atletę Alan S. Paterson, 23 metų. Olimpiniuose žaidimuose ji laimėjo pirmą vietą už šuolį į aukštį.

* Lenkijoje paskutiniu metu komunistai uždarė 59 mažasias kunigų seminarias. 10.000 berniukų turėjo grįžti į savo šeimas.

* Detroite, JAV, katalikai darbininkai išleido "Darbininko katekizmą", paremtą dviem socialiniais principais: 1. darbininkas turi teisę gauti užtikrintą darbą ir užtektiną atlyginimą savo šeimos padoriam išlaikymui, 2. darbininkas privalo sąžiningai atlikti darbą ir gerbti nuosavybės teises.

(T. B. Mikalauskas, OFM.)

BUVO LINKSMA

Sekmadienį (125), nežiūrint rytą nuliūsojo smarkio lietaus, ir Adelaidės Ateitininkų surengtą iškilą į gamtą — gegužinę Blackwoode, suvažiavo gražus skaičius lietuvių. Kun.dr.P. Jatulis vietos bažnyčioje suvažiavusiems atlikė šv. Mišias ir pasakė dienai pritaikintą pamokslą. Po pamaldų ilgą vorėlę nusitęsę Blackwoodo kalnų takais. Gražioje, iš visų pusių apaugusioje vėsliais krūmais, aikštelėje, svečių jau laukė palapinė su gaivinaujamais gėrimais. A. Stepanienės vadovaujamos ateitininkės ir viešnios tuoj atidarė "sumuštinų fabriką", ir atsivežtomis gėrybėmis buvo pavaišinti visi iškilos dalyviai.

Beužkandžiaujant prasidėjo pragrama, kurią pravedė iškilos vadovas J. Stepanas. Pirmiausiai Regina Plokštytė, Rūta Ivoškaitė, Gailutė Ivoškaitė, Viktutė Valčiukaitė ir Liucė Valčiukaitė baletu "studijos" balerinos pašoko "Lietuva brangi". Šokį pajavairino eilėraščių deklamacijomis. Po to Pr. Pusdešris padainavo kupletus laiko aktualijomis. Po kupletų dar kartą pasirodė solo baletu numery R. Plokštytė, vėliau ir programą įsijungė Adelaidės lietuvių teatro studijos teatralai — A. Petrikas, A. Gutis ir jų linksmi sposai tęsėsi tarpe šokių ligi pačios gegužinės galo.

Dalyvavo apie 100 lietuvių, nuotai-ka buvo gera, kol vakare lietus privertė kiek anksčiau išsiskirstyti.

Skirstydami sivečiai pareiškė savo pagėdavimą panašias iškilas dažniau surengti.

PENKMETINĖ SOVIETŲ FANTAZIJA

Sovietai paskelbė, kad paskutinisys penkmečio planas, kuris bus baigtas 1955 metais, pastatys Europą ir JAV prieš nenugalimą "liaudies jėgą". Karuomenė sieks 8 milijonus žmonių, 40.000 karo lėktuvų užtemdys dangų. Sovietai giriasi, kad jie per vienus metus "pagamino" 10.000 lėktuvų, o JAV tuo laiku pagamino tik 9.000. Tačiau vienas amerikiečių laikraštis, komentodamas šį "stebuklingą penkmečio planą" pastebėjo:

— Šis planas gal ir bus dalinai įvykdytas, jeigu kalėjimų padvigubinimo planas bus paliktas paskutinėje eilėje.

Teatras musu, vargai — ne

— Dar viena maloni naujiena: suvažiavimo proga mūsų teatras stato premjerą.

— Ponai Tarybos atstovai, posėdžius tenka baigti, kad mūsų teatras galėtų pasirengti premjerai, kuri įvyks šioj pačioj salėj 8 v. v. (Iš "Seimo" stenogramų).

O po šios premjeros jau ne oficialūs asmenys, bet eiliniai Adelaidiškiai klausinėjo savo tautiečių, atvykusių iš Sidnėjaus ir Melbourne:

— Šimai, kaip tau patiko mūsų teatras?

— Jonai, ar jūs turite ką nors panašaus į mūsų teatrą?

As šaoningai pobrukinėjau žodžius "mūsų", kurie pynėsi kiekvienam sakinyje. Taip. Teatras mūsų, bet to teatro rūpėčiai nėra ir niekad nebuvo mūsų rūpėčiai; jo vargai ir kryžiaus keliai mūsų nedomino ir nedomina. Palyginti tik visi maža mūsų kolonijos dalis yra mačiusi visas jo pastatymus. Tačiau ir tos mažosios dalelės ryšiai su mūsų teatru ir tepasi-reiške spektaklių aplankymu. Atėjom, pasiūrėjom, pakritikavom ir baigta.

Visas teatro kolektyvas yra sudarytas iš pasisventusių tam darbui žmonių. Jie mėgėjai ir dirba iš iedijos. Jie, kaip ir mes, ilgus valandas atiduoda fabrikui, kad turėtų pragyvenimo šaltinį. Bet po sunkaus darbo, kada mes išimės, jie dirba rankoves atsiraitę. Juos yra paglemžus scena ir kieti režisieriaus Gučiaus reikalavimai. Tam jie aukoja visą savo laisvalaikį.

Paprastai, scenoje mes tematome jų sunkaus darbo vaisius, bet pamirštame, kad didžiausias darbas slepiasi kaip tik pasirošime išeiti į sceną. Nė vienam aktoriui nepakanka šabloninio rolės išmokimo. Jam reikia nuodugnai pažinti patį perstatomą asmenį, jį išryškinti, reikia išstudijuoti visą veiklą, jo laikotarpį, jo žmones ir jų dvasią, reikia nuolat pačiam save iš eibės neisvengiamų smulkmenų. Ir visa tai mūsų teatralai privalo atlikti po aštuonių darbo valandų. Atlikti ne tinkamai paruoštos ir pritaikytose patalpose, bet nuolatos įsiekiant menkiausias pastogės, dulkino kampučio.

Vienintelė pastovėnė vietelė, kur jie gali susirinkti, yra mūsų blažnytėlės salė. Bet ir joje toli gražu ne visada galima rasti laisvą kėtelę. Ji taip pat reikalinga choristams, tautinių šokių

grupei, sportininkams ir kitoms organizacijoms, kovojančioms dėl laisvos valandėlės. Čia tenka ne tik repetuoti, bet taip pat lipdyti dekoracijas ir atlikti visus kitus juodus darbus.

Kolektyvas malonėtų išsinuomuoti kur nors pastovų kampelį, kur jie galėtų jaustis sau žmonėmis, iš kur nereiktų bėgioti su dekoracijų dalimis ir su kukliu, iš savo kišenių sudėtais pinigais nupirktu, turteliu. Malonėtų, bet negi ir čia išlaidas dengsi fabrike uždirbtais pinigais. Pajamos iš spektaklių (kadangi mes esame tokie uolūs lankytojai) dažnai nepadengia spektaklio kaštų. Salės nuomavimas spektakliui, apšvietimas ir visos kitos išlaidos reikalauja daugiau, negu gaunama už bilietus. Kiek man privčiai teko patirti, kolektyvas yra sudėjęs gerokas sumas asmenišky pinigų būtiniausiai teatro inventūrai įsigyti. Jie atitraukė nuo savęs, kad teatras ką nors turėtų, kad galima būtų bent iš vargo stumtis pirmyn, krutėti, dirbti. Tiek režisierius J. Gučius, tiek administratorius L. Žygas, tiek ir visos kolektyvas nuostabiai sutartinai grumiasi su finansiniais sunkumais, bet jie vieni, be visuomenės pagalbos tų sunkumų nugalėti neįstengia. Kad turėtume moralinės teisės Adelaidės lietuvių teatrą — studiją vadinti mūsų teatru, privalome ateiti jiems pagalbom.

Po paskutinio spektaklio, Melbourne atstovas, sveikindamas kolektyvą, kvietė jį aplankyti melbournišką. Gastrolių klausimas, atrodo, nėra svietimas visam kolektyvui. Jau pernai jie tam ruošėsi, buvo, taip sakant, beveik pakilę skristi. Dauguma iš jų sutaupe savo metines atostogas, parinko tinkamiausią laiką, tarėsi su Melbourne kultūrinė organizacijom. Paskui atėjo, atlingavo sunki žiema: melbourniškiai tesuradę salę, kurioje tegali tilpti tik iki (geriausiu atveju) trijų šimtų žmonių. O scena tokia "didelė", kad trim žmonėm nėra kur apsisukti. Kolektyvas buvo atsidūręs prieš problemą: kas, ar tie 300 žmonių, padengs 200 svarų prašokančias gastrolių išlaidas? Ką ir kaip vaidinti mažutėje scenoje? Neradus atsakymo į šiuos du pagrindinius klausimus gastroles skaudančia širdim, teko atsaukti.

Atrodo, kad bent gastrolių klausime, teatrui pagalbom turėtų ateiti mūsų kultūrinės organizacijos. Tačiau ir jų

ekonominis pajėgumas nekoks. Išganymo, mano manymu, tegalime įjėskoti tik susipratusioje visuomenėje.

Neturio jokio įgaliojimo iš teatro kolektyvo (tegu p. Gučius ir jo brangūs bendradarbiai man atleidžia), tačiau aš norėčiau pasiūlyti mūsų visuomenei apsvaistyti teatro rėmėjų klubo steigimo klausimą. Esu optimistas ir tikiu kad mūsų tarpe atsiras žmonių, kuriems teatro rūpėčiai yra prie širdies, kurie yra pasiryžę palengvinti to teatro kolektyvo taurius žygius. Tie žmonės, nors jų būtų ir nedaug, sudarytų to klubo branduolį, kuris talkininkautų kolektyvui finansinėj plotmėj. Klubo veikimo pagrinde būtų savanoriškas apsidėjimas tam tikru savaitiniu arba mėnesiniu mokesčiu teatro reikams. Nariais galėtų būti ne tik fiziniai asmenys, bet taip pat organizacijos, draugijos ir kiti kolektyvai.

Ši klausimą išgildenus spaudoje, gal būt ir tam tikrą klubo statutėlį paruošus bei paskelbus, iniciatoriai galėtų šaukti klubo steigiamąjį susirinkimą ir nustatyti ateities veikimo gaires.

Žinoma, nario mokesčiai būtų pajamų pagrindas, tačiau klubas turėtų įjėskoti ir kitokių būdų pinigą "sukelti". Lig šiol, kaip tradicija, Naujųjų Metų sutikimą rengia apylinkės valdyba. Šią tradiciją galėtų perimti Teatro Rėmėjų Klubas. Jis turėtų pasirūpinti, kad tas sutikimas būtų visiems tikrai malonus. Jis galėtų virsti gražiausia ir jaukiausia metine pramoga.

Tai tik vienas pripuolamas pavyzdys. Klubas, įjėskodamas, galėtų daug ko naujo atrasti.

Negiedant himnų teatrui, manau, kiekvienas supranta to teatro reikšmę ne tik mums adelaidiškams, kurie jį vadiname savu ir visai pagrįstai didžiuojamės, bet ir visiems Australijos lietuviams. Jis yra mūsų ir mums. Jis su mumis ir mumyse. Ir mes turime būti su juo, kad nugalėtume visus sunkumus ir sudarytume bent žmoniškesnes veikimo sąlygas. Tai, ko negali padaryti teatro kolektyvas ir didžiausiu pasiaukojimu, tą galime padaryti visi bendrai veikdami.

Tegul šios kuklios pastabos tebūna pradžia didesniems užsimojimams. Bus didžiai naudinga, jei šis klausimas, kad ir kitais aspektais, praeis pro spaudos skiltis. Ir tada, tikėkime, nuo žodžių bus galima pereiti prie darbų, nes tik darbai tegalime įrodyti, jog esame verti politinio tremtinio vardo.

VI. Radzevičius.

Paslaptingas politikas

Skaitytojai dar prisimena, kad šių metų sausio pradžioje Britų min. pirmininkas Mr. Churchill lankėsi JAV-bėse ir turėjo pasitarimus su gen. Eisenhoweriu JAV-bių prezidentu. Tie pasitarimai vyko privačiuose Bernardo Borucho namuose. Spaudoje buvo pažymėta, kad Bernardas Boruchas yra asmeniškas Prez. Eisenhowerio draugas ir patarėjas.

Bernardas Boruchas, žydų tautybės milijonierius, nėra oficialus JAV-bių valdininkas, kuriam Amerika mokėtų bent vieną centą algos, bet nežiūrint šitų aplinkybių, paskutiniuosius 40 metų nei vienas svarbesnis politinis judesys nepraejo be jo žinios.

Kas yra šis įtakingas žmogus? Kokiu būdu jis sugeba išlaikyti savo didžiulę įtaką Amerikoje? Į paskutinį klausimą gal pajėgs atsakyti kada nors istorija.

Bernardo Borucho gyvenimas atitinka Amerikos populiarią pasaką: iš mažo pardavėjo gatvėje Boruchas tapo milijonierium.

Jo tėvas buvo Lenkijos daktaras, tačiau milijonus suorganizavo Boruchas savo iniciatyva spekuliuodamas pinigų biržose.

Prezidentas Wilsonas ir prezidentas Trumanas vadovavosi Borucho nurodymais, tik prezidentas Trumanas neįteikė jam didesnės reikšmės, dėl ko Boruchas vadino prez. Trumaną "stačiuoku ir vulgarium".

Boruchas yra savotiškai išdidus ir jo patarimo siekiantiems politikams teko nekartą atvykti į konferenciją, kurią jis paskirdavo viešame parke. Savo privatų gyvenimą jis tvarko gana kukliai.

Bernardas Boruchas yra baigęs universitetą ir skaito graikų ir lotynų klasiškus originaluose. Jis mėgsta savo draugystėje paprastus žmones ir yra lyg koks tiltas tarp turtuolių ir darbininkų.

Nežiūrint visų šitų savybių Boruchas yra labai nepopuliarus Amerikos visuomenėje, ir todėl Churchillis, apsisitodamas pas jį, rizikavo pasidaryti tam tikrų sluoksnių priešų Amerikoje. Milijonieriai kaltina Boruchą, kad jis, girdi, juos pardavė Vašingtonui, tuo tarpu smulkieji prekybininkai piktnašai, kad Boruchas moko Vašingtoną laikyti juos kietoje kontrolėje. Jo nekenčia anti-semitai ir dalis visuomenės, kuri teigia, kad "Rooseveltas su savo žydaus pradėjo be reikalo II-rą pasaulinį karą". Tačiau tikėkime, kad Churchillis turi savo išskaičiavimus, ir kad Boruchas, nežiūrint buv. prez. Trumano ignoracijos, tebeturi didžiulę įtaką Amerikos politikų tarpe, o ypatingai naujam prezidentui gen. Eisenhoweriui. Prisiminus žydų persekiojimus Sov. Rusijoje, ši draugystė gali turėti ir gilesnių pasekų.

Man atrodo, kad pinigų, kuriuos mano žmona išleidžia savo suknelėms, aš turėčiau įrašyti kaip labdarinę auką savo pajamų blankose ir už šitą sumą nemokėti mokesčių. Matote, mano žmona suknelę apsivelka tik vieną kartą, o po to ją atiduoda labdaringsoms draugijoms, kurios šią suknelę parduoda normalia kaina.

PIRMAS TELEVIZIJOS APARATAS AUSTRALIJOJE

Moderniškos skalbimo mašinos turi vienam šone stiklą, pro kurį galima matyti, ar skalbiniai pakankamai švarūs. Taigi, tokią skalbimo mašiną gavę dovanų Johno žmonelė, kuri laime nesitverdamas pasiūkė kaimyną:

— Eikit, — sako, — pasiūrėkit, ką man vyras nupirko!

Kaimynėlės kiek "įtraukęs" ir įvirtęs į kambarį prikišo nosį prie stiklo:

— Tegul jus simtas!.. Taigi, pirmas televizijos aparatas Australijoje!.. kaip Dievą myliu, niekur kitur nemačiau... Tik kodėl prekybininkai reklamuoja suplyšusius ir nešvarius baltinius?..

VIRŠ 60 METŲ NIEKADOS NEBŪS

Viename Amerikos miestelyje mokesčių departamento tarnautojas gavo blanką, kuri pasirodė jam neaiški, nes mokesčio mokėtojas turėjo seną žmogą, turinčią gauti specialią pašalpą skirtą moterims virš 60 metų, o tuo tarpu blankoje piliėtis nieko apie tą pašalpą neradė. Tarnautojas paskambino piliėčiui telefonu:

— Atleiskit pone, bet ar jūsų žmona neturi virš šešiasdešimt metų?

— Vieną minutę... aš jos paklausiu... — ir po valandėlės piliėtis piktai pranešė:

— Mūsų įstaigos visai susimaišė!.. Prašome daugiau netrukdyti mūsų... Mano žmona aiškiai pasakė, kad ji nėra ir niekuomet nebus 60 metų amžiaus.

Juozas Mikštas

D A I N A

Sie žodžiai tavo lūpom išbučiuoti, Sie žodžiai audžia naują dainą. Tad leisk man pas tave ilgiau pasisvečiuoti,

Juk viskas taip ūmai praėina.

Sudildo laikas kalnus ir granitą, Sudauzo bombos miestų mūrus. O kiek galingų sostų, kiek valstybių

Tegu pasako amžiai niūrūs.

Praeis ir mūsų dienos, mūsų metai, Nubluks žydėjusi draugystė. Tiktai daina, išskridus į pasaulį platų, Didžiuosius amžina jaunystė.

Ir niekad nenutildama skambės ji, Kaip skamba girioj vėjo stygos, Kaip skamba praeitim senos pilies

Kaip skamba lėlija užmigus.

Daina! — Ir aidi šis tik vienas žodis, Pasiekdamas šalis užburtais, Ir protu neaprepiamas erdves perskro-

Mums spindi kaip brangiausias turtas.

1952 metų pabaiga

PRASIDĖJO LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS ORGANŲ RINKIMAI

1952 metų vasaros pradžioje, senosios LŽS valdybos įgaliota, pradėjo veikti komisija, kurios uždavinys buvo atgaivinti — perorganizuoti Lietuvos Žurnalistų Sąjungą. Komisiją sudaro New Yorko lietuvių, žurnalistų grupės (skyriaus) valdyba, kuri šiam darbui į pagalbą pasikvietė dar. V. Rastėnį ir V. Dambrauvą.

Paskelbus nuostatus nariams registruotis, susiregistravo apie 150 taisyklėse numatytas kvalifikacijas atitinkančių narių. Po to buvo įvykdyti dveji visuotiniai balsavimai (registracija toliau tęsiasi). Pirmuoju balsavimu buvo nustatyta, kad būsimoji LŽS valdyba turi būti renkama iš 5 narių ir iš New Yorke gyvenančių tarpo. Garbės Teismo narių skaičius nustatytas — 3, o būstinė — Los Angeles (iš ten gyvenančių tarpo renkamas). Revizijos Komisijos narių skaičius nustatytas irgi 3, o vietovė — Chicago. Antruoju balsavimu buvo pasiūlyti kandidatai į tuos organus (nominacinis balsavimas). Sudarius nominuotų sąrašą jų nominacijose gautų balsų skaičiaus eilė, stipriausiai nuomiuoteji (dvigubas skaičius, negu reikia išrinkti), buvo atskleisti sutikimui. Jei paklaustieji neatsiliepė ar atsisakė, buvo atskleisti iš eilės kiti. Tuo būdu susidarė šie kandidatų sąrašai:

Valdybai: (abėcėlės tvarka) — Gedgaudas, Vytautas; Gražiūnas, Albinas; Merkeliš, Aleksandras; Narkeliūnaitė, Salimėja; Naujokaitis, Pranas; Penikas, Domas; Petrėnas, Juozas; Rastėnis, Vincas; Salčius, Algimantas; Žiuraitis, Tomas (iš viso 10, renkami 5).

Garbės Teismui: Bakūnas, Vladas; Biržius, Mykolas; Skirius, Antanas; Starkus, Miltonas; Trumpa, Vincas; Vitėnas, Juozas. (Renkami 3).

Revizijos Komisijai: Dirmėikis, Bronius; Galva, Gediminas; Kasniūnas, Vytautas; Prunskis, Juozas; Srouga, Kazys; Valentinas, Albinas. (Renkami 3).

Į Rinkimų Komisiją yra paskirti: Antanas Sodaitis (pirm.), Antanas Mažiulis (vicepirm.) ir Kęstutis Čerkeliūnas (sekr.). Rinkimų Komisijos adresas: **Mr. A. Sodaitis — LŽS, 57-56 63rd St., Maspeth, N.Y.** Šiuo adresu siunčiami balsavimo laiška.

Rinkimuose dalyvauja įsiregistruosieji — jų yra visuose žemynuose. Registracija dar tęsiama iki balsavimo pabaigos, tai yra iki 1953 m. vasario 1 d. Registracijai adresas: **Mr. A. Salčius, 741 McDonough St., Brooklyn, 11.** Įsiregistruosiuosius išsiuntinėtos rinkimų taisyklės. Kas jų negavo, turi pasiskubinti įsiregistruoti atitinkamai anksčiau. Balsų skaičiavimo posėdis įvyks ne vėliau kaip vasario 12 d.

SUTVĖRIMAI, KURIE PATYS SAVE ĖDA

Komunistų partijos laikraštis "Pravda" kuris paprastai pirmas užpuola sovietų pareigūnus, puolė pats save, kitaip sakant, Maskvos radijo stotį, kuri balsiai kartoja tai, ką rašo "Pravda". "Pravda" kaltina Maskvos radijo stotį, kad ši "idealizuoja ankstyvųjų Rusijos buržuazų ir aristokratų", taip pat "padeda užmaskuoti liaudies kraugerių ir anti-sovietinės propagandos skleidėjų". Be to ši stotis per mažai kalba apie Sovietų "demokratiją" ir daugelis pranešimų nemoka taisyklingai rusiškai kalbėti.

Dabar as suprantu moteris

David Dadge

Vieną kartą Buenos Aires viešbutyje, man besiplūduriuojančiam vonioje, įvyko keistas apsiereikšimas. Aš praregėjau tuomet, kai išgirdau savo žmoną Elvą pasakojančią mudviejų devynių metų dukrai Kendal kai kuriuos gyvenimo faktus. Tai buvo pats šaltakraujiškiausias pokalbis, kokį tik aš esu girdejęs ir kaipo perspėjimą aš jį noriu paskelbti kitiems vyrams.

Jos abi grįžo iš miesto su didžiausiais pirkiniais ir krovė juos į čemodanus. Nežinodamos, kad aš esu namie ir kad mirkstu vonioje, pradėjo kalbėtis tarp savęs:

— Mamyte, ar tėvelis ištikrųjų yra toks vargdienis, kaip kad jis sakosi esąs?

— Ach, kur tau! Jis tik nori mus įtikinti, kad jis dirbęs labai sunkiai vien tik dėl to, kad mudvi būtumėm patenkintos!

— Nejaugi?!

— Tik jau ne taip sunkiai, kaip kad jis mums sako!

Aš jau norėjau paleisti savo gerklę, bet kol suspėjau išsižioti, Elva tęsė toliau:

— Tai yra savos rūšies žaidimas, dukrele. Tu pati jį žaisi kai užaugsi. Matai, visi vyrai yra iš to paties kelmo išspirti. Juos reikia visomet girti, jie mėgsta vaizduotis esant labai stipriais, dideliais, gudriais ir sunkiai dirbančiais ir kad be jų mes pražūtumėm! O ar tu, dukrele, pastebėjai, kad kai tavo tėvelis yra namie aš niekuomet nemoku atidaryti čemodano nenusilauždama nagų?

— Pastebėjau!

— Taigi, aš visuomet viską pasidarau kaip reikiant kai jo nėra. Atmink, kad vyrai labai nemėgsta sumanių moterų ir to nereikia niekad užmiršti. Jiems patinka silpnos ir šiek tiek kvailos žmonos, nes tada jie jaučiasi viršesni. Tu jau nuo dabar privalai mokytis būti bjėgė reikiamu laiku ir niekad nepasirodyti vyru, kad žinai daugiau negu jis! To jie niekad nepakencia!

Kendal susimąstęs svarstydama motinos pamokymus, o aš, kaip hipopotamas, iškišęs iš vandens nosį ir ausis laukiau tolesniųjų išpasakojimų. Tuomet dukrėlė vėl paklausė:

— Tai ar tu, mamyte, nemylai tėvelio?

— Myliu, kaip gi ne! Todėl aš ir noriu, kad jis lauzytų savo nagus atidarinėdamas man čemodanus! Jis yra patenkintas savo stiprumu, išmintimi ir kad moka atidaryti čemodaną. Patenkintas, kad aš esu per kvaila pati sau nusipirkti traukinio bilietą be jo pagalbos, ar kad be jo aš nemoku atidaryti dantų pastos!

Po kelių sekundžių prie to dar pridėjo:

— ... arba kurią nors šaltą naktį aš nemoku atsikelti iš lovos ir pasiimti vandens stiklą.

Kai jos abi mane atrado vonioje, aš nudaviau miegą ir suvaidinau nieko negirdėjęs iš to jų kraują uždegančio pasikalbėjimo. Man buvo tik įdomu, kada mūsų dukrė pradės naudoti praktiškai motinos pamokymus ir buvau pasiruošęs visa tai išvartyti iš vaiko galvos. Mano žmona jau buvo per toli nuejusi ir neapsimokėjo ją mokyti, bet dukrą Kendal dar buvo galima išgelbėti iš panašių filosofijų.

Mano nusteibimui, Kendal elgesys nebuvo toks kokio aš tikėjau. Tą vakarą aš sėdėjau ir skačiau knygą. Ji priejo prie manęs. Na, pagalvoju, dabar prasidės! Pirmiausia, maniau, bus pasiruošimas puolimams, paskui — reikalavimai padidinti kišenpinigių ir galiausiai — mano pamokslas jai!

— Tėveli, — pradėjo dukrė.

— Ką?

— Ar žinai ką?

— Nežinau. Kas yra?

— Mamytė galvoja, kad tu esi medingalvis.

— Na, iš kur tas dabar?

— Ji taip sakė. Ji mano, kad tu nesi toks protingas, kaip kad tu galvoji.

— To ji nesakė — tai yra, aš galvoju — kada ji tau taip sakė?

— Šiandien. Ji sakė, kad visi vyrai yra kvailiai ir kad, jei juos gerai moki patepti ir valdyti, viską ką tik nori gali iš jų padaryti.

— O kaip tu manai, dukrele?

Jos vaikiškas sąžiningumas tuoj pasirodė ir aš nė kiek nesuabejojau savo Kendal. Ne, ne, tik ne savo dukrele suabejoti! Ir aš pajutau dar gilesnį jausmą savam vaikui!

— Aš netikiu, kad tu esi kvailas. Šitai vyrų grupei tu nepriklausai. Kiti — gal, bet tik ne mano tėvelis! No, sir!

Visur visaip

MAŽAI TRUKO IKI UGNINGOS MEILĖS

Vieną dieną į Hollywoodo centrinę policiją atvyko kino artistė Arline Judge ir pranešė būdinčiam policininkui:

— Man plėšikai pavogė už £4,464 brangenybių... Bet tai buvo vyrai!.. Kaip sapnas... Kaip mane matote, didžiausi džentelmenai!..

Po to sužavėta artistė papasakojo vagystės istoriją:

— Aš sėdėjau su mama prie židinio. Staiga moteriškas balsas pašaukė: — "Arlinė" ir kai aš atidariau duris, į mano kambarį įėjo keturi plėšikai ir čigonaiškai apsvilkusi moteris. Plėšikų vadai laikė atkišęs revolverį į mane ir aš jo paprašiau: "Išidėkit šį ginklą į kišenę, nes aš bijau." Jis nusijuokė ir man nusilenkęs įsikiojo jį į kišenę. Jie susijėskėjo mano brangenybes ir paėmė 4 ūdros paltus. Aš jiems pasakiau: "Mielai ponai, palikite man paltus, nes aš negaliu be jų pasirodyti televizijoje. Brangenybes aš galiu pasikeisti dirbiniu, bet to aš negaliu padaryti su kailiais... Jei juos pasiimsite aš nustosiu darbu."

Plėšikai sutiko su mano argumentais, paliko man paltus ir pasiėmė tik brangenybes, tikri džentelmenai, ar ne tiesa, ponas policininke?

LABDARINGAS DARBAS

Vienas mokesčių įstaigos tarnautojas gavo paaiškinimo prašantį laišką. Tūlas amerikietis rašė:

English Section

YEAR OF STABILITY FORCAST

MR. MENZIES ON INFLATION FIGHT

Australia should have one of the most prosperous and progressive years in her history unless there were some unexpected seasonal disasters, the Prime Minister said tonight.

Mr. Menzies said Australia should be able to look forward to a year of stability in which the arresting of the decline in the value of money would encourage saving and would enable Government programmes to be soundly carried out.

The Prime Minister was delivering the first of a series of broadcasts, "Man to man—Australia today."

Mr. Menzies said that but for three factors, not one of which was contemplated when the Government came into office in 1949, it would long since have brought inflation to an end and would undoubtedly have been able to make substantial reductions in taxes. These inflationary factors were: —

* The Korean war, which had intensified defence spending.

Against the £41,000,000 spent on defence in 1949-50 the Government would this year spend £200,000,000.

Every democratic country was feeling this burden tremendously, but it was one that Australia had never shirked.

* The spectacular rise in wool prices.

The £350,000,000 increase in Australia's wool income in 1950-51 had added enormously to her spending capacity, but it did not increase the volume of goods to be bought.

* Programmes of works had been encountered by the Government which were so enormous that they had been completely beyond the nation's capacity.

This had been a heavy burden for the Federal Government because it had, on behalf of the States, placed a burden of hundreds of millions on the Budget and therefore very heavy loads on taxpayers.

Counter

"The only really effective counter to rising prices is an increased production or supply of things to be bought, particularly the basic things that enable industry to develop such as coal, iron, steel, power and building materials," said Mr. Menzies.

"In the face of much criticism, we have pursued policies of finance and credit controls and capital issues control aimed at seeing that as much money as possible went into really basic production.

"Our Budgets have had mixed receptions.

"Yet the London Conference showed that exactly similar policies had been followed in the seven other nations of

the British Commonwealth.

"The improvement of production in Australian basic industries has been enormous.

"The iron and steel industry which was not producing more than 70 p. c. of its capacity, is now producing to the limit.

"Three years ago coal production was so insufficient that black-outs in the main industrial cities were common.

"Today, production of coal is actually a little greater than the demand, with enormous benefits to employers and employees alike.

"Of course we didn't do all this, but we have pursued policies designed to help these things to occur.

"The most pleasant thing is that after a really wild burst of inflation, we have now reached a position where the rise has been halted.

"In the last half of 1949 retail prices rose by just under 5 p. c.

"In the last half of 1952, they rose by about 12 p. c., and the last adjustment showed, on the average, no rise at all.

"This difficult battle has now produced one victory and that if we keep the good work going there is no reason why the victory should not be permanent."

Elegancija, kokybė ir taupumas yra mūsų darbo požymiai. Daugelis australų ir visa eilė lietuvių didžiulioji mūsų siūtais kostiumais. Apsilankykite ir pamatysite mūsų firmą, kur malonus patarnavimas, europiečių specialistų darbas ir prieinamos kainos Jūsų tikriausiai neapvils.

Esterino Martin
13 PEEL Street, ADELAIDE

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....

Free Correspondence Lessons

Free Radio Lessons

Surname Christian Name.....

Address

State

My native language is -

ENGLISH LESSONS ARE FREE

Free lessons in English are available to all people who have come to live in Australia and cannot speak the language.

If you have relatives or friends who need help to learn English, you can assist them by telling them that they can have free lessons —

Classes

Classes are held in any place where there are six or more people to form a class. There are two classes a week, generally held at night, lasting for two hours each. A free textbook is supplied. Attendance at classes is the quickest way to learn the language.

Correspondence Lessons

If you live in a place where no class is held, and where there are not enough people to form one, you can have lessons sent to you by post. These are called correspondence lessons. The pupil sends his work to a teacher who corrects it and returns it to the pupil. This is not as quick a way of learning English as going to a class, and you should not ask for correspondence lessons unless you cannot attend a class.

Radio Lessons

Lessons on the radio are broadcast each Saturday and Sunday over the Australian Broadcasting Commission stations all over Australia. These lessons will help you to learn to speak English. Booklets telling all about the lessons are sent out each month, and you may have them sent to you even if you are also learning English at a class or by correspondence. They will not cost you anything.

If you would like to know more about how you can learn English free of charge, and would like to enrol for tuition, please write to the Education Department in your State, whose full address is shown below: —

New South Wales:

The Officer-in-Charge, Education Department, University Branch Office, University Grounds, Sydney. N. S. W. Phone MW2911.

Victoria:

The Officer-in-Charge, Migrant Education Section, University Grounds, Carlton, N. 3. Melbourne. Phone FJ1527

Queensland:

The Officer-in-Charge, Migrant Education Section, Department of Public Instruction, Box 1389R, G.P.O. Brisbane. Phone J1904.

South Australia:

The Officer-in-Charge, Migrant Education Section, Education Department, G.P.O. Adelaide. Phone LA2401.

Western Australia:

The Superintendent, Migrant Education Section, Education Department, P. O. Nedlands. Phone 2982.

Tasmania:

Director of Education, Box 664E, G. P. O., Hobart. Phone 7231.

EUROPEAN UNITY PLAN NOW BEING DRAFTED

Planners of European political unity are getting down to work on a draft constitution for a United Free Europe on the basis of an outline voted last week by the representatives of six nations.

Target date for completing of the draft is March 10.

The 87-member special assembly of the Schuman Plan nations — Belgium, France, Germany, Italy, Luxembourg and the Netherlands — have decided on three fundamental features which will give concrete shape to European unity:

1. There is to be a two-chamber European parliament. The lower house is to be elected on the basis of universal suffrage in all the participating countries. The upper house members (senators) to be appointed by the national governments.

2. A European executive council is to be established. This council will fulfill the functions of a cabinet for United Europe. The president of the Schuman Coal and Steel Pool Authority would sit in this council as a sort of European minister for heavy industry. The high commissioner of the proposed European army would become European defence minister. The head of the council would be elected European defence minister. The head of the council would be elected by upper house of the European parliament.

3. A council of ministers directly representing the national governments would have to be consulted on major policy decisions by the European parliament and executive council.

However, the Council of Ministers — in which the national views of the participating countries will find expression — will have no voice in the naming of the European Executive Council. Only the European parliament will pass on appointment of the members of the cabinet. The cabinet could be overthrown by a vote of censure in both houses of United Europe's parliament.

The debate centered around the degree to which the national views are to be submerged in favor of united action. The plan decided on represents a sort of compromise between the all-out federalists and those who want to see national identity preserved as much as possible.

The decision to elect the lower house of projected European parliament on the basis of universal European suffrage was a victory for the federalist forces, observers pointed out.

The plan was referred to a committee for preparation of a detailed draft. It is to be submitted by March 10 to the Schuman Plan assembly charged with working out a constitution.

Belgium's Paul Henri Spaak, long-time leader in the movement for European unity, presided over last week's meetings. He said he was gratified at the results and optimistic about meeting the March 10 target date.

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MŪSŲ PARDAVĖJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited

The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujiems modeliams. Mes Jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų "after sales service" (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERĮ PIRKTI APSIMOKA!

Rukykite tabaka

atatin-
kanti
Jesu
asmenini skoni

Platus puikių mūsų tabaku pasirinkimas pilnai patenkina visus cigarečių ir pypkių rukiotojus. Jus busite pilnai patenkintas pasirinkus vieną iš Misdorpo tabaku — o kartu turėsite ir Misdorpo kokybės garantiją.

LAIMEK

£100 ar daugiau!

Dalyvauk Leonard Norman'o

"RACING QUIZ"

Tai visai paprasta! Jus teisrenkate — nei daugiau, nei mažiau — keturis arklius, kurie, Jusu manymu, laimes sėstadienio lenktynes Jusu mieste — Sidnejuje, Brisbaneje arba Melbourne. Surasykite tuos arklius ant svaraus popieriaus, pridėkite savo pavardę ir adresą ir, kartu su tūsciu pokeliu vieno cia iliustruoto, puikio, tabaku, issiuskite adresu: Leonard Norman Racing Quiz, care Macquarie Radio Station (Jusu steite). Ateinanti sėstadieni klausykites Cliff Cary, kuris paaiskins visas detales. Kas gi zino? Gal but £100 ar daugiau bus Jusu.

U. S. ENTRY INTO KOREAN WAR TRUMAN'S GREATEST DECISION

In his farewell address as retiring president of the United States last week, Mr. Truman revealed a surprising fact.

The most difficult decision he had to face during his eight-year term in office was not the atom-bombing of Hiroshima but whether or not to enter the Korean war.

Referring to this decision Mr. Truman explained:

"Here was history repeating itself. Here was another probing action, another testing action. If we let the Republic of Korea go under, some other country would be next and then another. We realized that the issue was whether there would be fighting in a limited area now or on a much larger scale later on. Whether there would be some casualties now or many more casualties later.

So a decision was reached. The decision I believe was the most important.

Niekuomet nevēlu užsisakyti daugelio mėgiamą iliustruotą žurnalą

Karys

Pageidaujantieji gaus pirmuosius šių metų numerius.

KARYS — lietuviškos patriotinės dvasios sparnuotas žodis, visu laiku lietuvių karių gyvenimo, kovų ir darbo veidrodys; KARYS — tai mūsų tradicinis vieningos kovos organas su visais Lietuvos priešais nuo 1919 metų.

KARYS — visiems buvusiems kariaus nepamainomas dvasios penas. Gi dabartinės Tėvynės tragedijos akivaizdoje esame visi Lietuvos laisvės kariai.

KARIO metinė prenumerata 4 dol. JAV valiuta; pusmečiui — 2 dol.50 ct. Australijoje gyvenantieji prenumeratos mokestį lengvai gali prisiųsti Money Orderiu.

Tuoju atveju siųsk prenumeratos pinigus šiuo adresu: KARYS

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

tant in my time as resident.

In the days that followed the most heartening fact was that the American people clearly agreed with the decision. And in Korea our men are fighting as valiantly as Americans have ever fought because they know they are fighting in the same cause of freedom in which Americans have stood ever since the beginning of the Republic.

Where free men had failed the test before, this time we met the test. As I have thought about our world-wide struggle with the communists these past eight years, day in and day out, I have never one doubted that you the people of our country have the will to do what is necessary to win this terrible fight against communism.

Because I have been sure of that I have been able to make necessary decisions even though they called for sacrifices by all of us and I have not been wrong in my judgment of the American people. That same assurance of our peoples' determination will be General Eisenhower's greatest source of strength in carrying on this struggle.

EAST GERMAN PURGE REFLECTS DIFFICULTIES IN SOVIET ZONE

The arrest in East Germany recently of the Soviet zone's foreign minister reflects a search for a scapegoat for communist difficulties in the highest pinnacle of the Soviet zone regime, says a source close to the State Department.

The source said the arrest of George Dertinger, announced by the official organ of the Socialist Unity Party, was "another desperate effort" by the East German communist to explain away the economic crisis and the beginning of open resistance in the Soviet zone.

He added that children blame the bogeyman for ill-fated occurrences, the

communists are blaming spies, saboteurs and traitors for the sad state of East German affairs, especially when the real reasons do not fit the communist propaganda pattern."

"The communists cannot tell the East Germans that Soviet requisitioning is one of the main reasons for their serious food shortage, so they must find saboteurs. As a result higher and higher officials must be purged."

The observer said he believed that if the purges continued, they would produce a state of complete demoralization in the Soviet zone regime.

"Communist already do not trust each other, and the situation of the bourgeois ministers who join the SED from splinter groups in other parties is even worse," he said.

He pointed to the fact that Dertinger and the previously arrested Karl Hamann, former Minister of Supply, were not long-time communists, but members of communist front groups. That the demoralization has begun already, he said, is shown by the flight of East Germans who had held high offices in the communist hierarchy but feared scapegoat search.

This exodus brought 10 important East Germans of Jewish origin to West Berlin. Among them were Julius Meyer, who was titular head of the 2,800 Jewish residents of the Soviet sector and a deputy in the East German parliament, and titular heads of the Jewish populations of the Soviet zone.

MILITARY MEN HAVE SERVED WELL AS PRESIDENTS OF USA

Under the title "Soldiers in the White House," William Henry Chamberlain, Wall Street Journal columnist, recently reviewed the history of the numerous military men who have served in the office of President of the United States. The article said, in part:

The first soldier president, and the greatest, would be undoubtedly George Washington. After having held the irregular, often untrained continental troops together during seven years of a war in which hunger, cold and financial disorders posed difficulties as great as those represented by the British and Tories in the field, Washington guided a new nation, under a new constitution, through the first eight years of its existence.

He wisely kept the young republic out of the cycle of wars which was beginning to rock the European continent after the French revolution and left to his countrymen a classic of patriotic wisdom in the farewell address.

Andrew Jackson came to the White House with a reputation as a tough Indian fighter and as the man who led Americans in one of their few land victories in the war of 1812 at New Orleans. Jackson was a highly controversial figure; but he was a forceful and effective president, who left a permanent imprint on the evolution of the nation.

The next soldier in the White House was William Henry Harrison, elected by the Whigs in 1840. Harrison, an elderly man, died a few weeks after his inauguration. Another Whig military candidate, Zachary Taylor, also died during his term of office.

The next former general who became president was a Democrat, Franklin Pierce, one of the weaker men who have held office. He contributed nothing to check the steady drift

toward the impending Civil War.

Ulysses S. Grant, one of America's greatest soldiers, was miscast as president. A man of high personal honor and integrity, as his later attitude toward assuming responsibility for "debts of honor" showed, he was not at home in politics and was victimized by men of inferior calibre.

Less distinguished as a Civil War general than Grant, Rutherford B. Hayes was a more effective president. He put an end to reconstruction excesses in the South, raised the standard of honesty in government service and reasserted the proper powers of the presidency, which had been encroached on by a Senatorial oligarchy.

Other Civil War generals were James Garfield and Benjamin Harrison, who served as president before the end of the 19th century.

Theodore Roosevelt was the last president before Eisenhower who played a prominent military role as leader of the "Rough Riders" in the Spanish-American war, although Harry Truman was an artillery officer in the first World War.

If one examines the records of these soldier-presidents they seem to fall into the same categories as the man who came from civilian life, without any marked difference. Washington, Jackson, Theodore Roosevelt and Hayes were above average as chief executives. Grant and Pierce were among the less successful presidents. The others were about average.

Objections are sometimes voiced to the idea of a military man in the White House although these objections did not sway the majority of the voters on November 4, 1952. It is argued that a military man is by the nature of his training and background inclined to command, rather than persuade and that he may be tempted to lead the nation into war. There is also the lurking fear, with the specters of Caesar, Cromwell and Napoleon in the background, that a popular successful soldier may be a potential dictator.

American history does not support these apprehensions, as regards this country. As it happens, all our biggest wars have been under civilian presidents, the Civil War under Lincoln, the first World War under Wilson, the second World War under Franklin D. Roosevelt.

The greatest concentration of executive power was in the hands of Lincoln (an almost inevitable result of the nature of the conflict with the front near Washington and substantial "fifth column" of Southern sympathizers in some of the Northern states) and of Franklin D. Roosevelt, with his unprecedented four terms of office.

Eisenhower's record as president is still to be written. No one knows now whether he will be remembered as one of the greater or lesser figures who have held this mighty office. But there is nothing in his background or personality to suggest that American people need fear any tampering with their constitutional liberties and institutions under President Eisenhower.

DEMESIO PONIOS ir PONAI!

Mes siuvame amerikoniško stiliaus kostiumus ponioms ir ponams. Mūsų europietiškas darbas Tamstų tikriausiai neapvils. Apsilankykite — įsitikinsite.

KAREL SVOBODA

171 Hutt Street, Adelaide, SA

NAUJAUSIOS VYRŲ MADOS!

Harcourt Ltd. ypatingą dėmesį kreipia į europietiškas vyrų madas, kurias patiekia prieinamomis kainomis! Mūsų kostiumai yra siuvami mūsų nuosavoje siuvykloje pirmiausių

EUROPIEČIŲ SIUVĖJŲ

Jeigu Tamstai reikalingas kostiumas skubiai — atėkite pas mus. Jeigu Tamstai reikalingas kaklaraištis, markškiniai ir t. t. — atėkite pas mus. Naujausiu madų sportiški švarkai ir kelnės yra mūsų specialybė! Visos mūsų prekės yra garantuotos — jeigu Jūs jomis nepatenkintas — mes grąžiname Jums pinigus!

HARCOURT Ltd.

71a Rundle Street, Adelaide
Telefonas: W 2640.

U. S. ECONOMY CAN CARRY BURDEN OF CURRENT MOBILIZATION PROGRAM

The National Advisory Board on mobilization policy reported to the president last week that "the economy of the United States is amply able to carry the burden of the current mobilization program."

The board also expressed the opinion that the United States can solve the economic problems that will occur when defense spending begins to decline.

The advisory board was set up in March 1951 "to advise the president from time to time with respect to the current defense mobilization program or any phase thereof."

Its 16 members represent business, labor, agriculture and the general public.

"As world relations stand today," the board declared, "the prevention of acts of aggression and the achievement of enduring peace is an undertaking in which the military and economic resources of the United States and the rest of the Free World must be jointly mobilized. Our security depends upon the continued security of the free nations, and their security rest on our strength."

The board said further: "Our foreign policy is framed as an instrument of peace. Its central concern is to make freedom secure by contributing to the restoration and maintenance of the economic and social health and, thereby, the political stability of the countries of the Free World."

"In contrast, the military aspects of the mobilization policy are defensive. Their purpose is to build up and maintain a shield under the protection of which this restoration and improvement of economic and social health and political stability may go forward."

"The whole problem of effective mobilization is to balance the current military build-up and the current build-up of economic and social strength, both at home and abroad, as to produce the greatest total strength of the Free World in the long run."

Discussing aspects of the U. S. aid programs to other countries, the board said: "Allocation of our resources to the military shield abroad is again not a question of what we can afford to do, but rather of what we must do in cooperation with our allies to make the shield effective. But in an important way our military expenditures abroad can be made to contribute very much to the maintenance and improvement of the civilian economies of our allies."

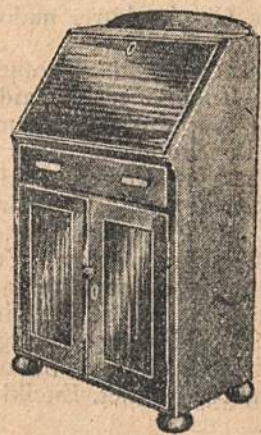
"Offshore procurement of military items, that can be produced by presently available facilities and manpower abroad, can often effect substantial savings. If these offshore orders are thoughtfully controlled and directed, our military aid in dollars will not only contribute to the building up of a balanced military production throughout Europe but will also, by reducing the dollar gap in countries in which offshore procurement orders are placed, and make important contributions to the overall economic health and stability of these countries."

Blaivus lenko balsas.

Paryžių leidžiamas lenkų kultūros žurnalas "Kultura" lapkričio mėn. numeryje, tame pačiame, kuriame buvo atspausdinti kelių lietuvių poetų eilėraščių vertimai į lenkų k., įsidėjo įsidėmėtiną lenkų kun. J. Z. Majevskio iš Pretorijos (Pietų Afrikoje) laišką, kuriame jis pastebi, kad lenkai per daug nori svetimų žemių — ne tik naujųjų sričių ligi Oderio ir Neisės vakuose, bet ir turėtų žemių rytuose su Vilniumi ir Lvovu. Lenkai neužmiršta net ir Rytprūių su Karaliaučiumi, tebegalvodami 19 a. sąvokomis apie Rzeczpospolitą, kuri jiems reiškusi Lenkiją, Lietuvą ir Rusiją kartu. Nei lietuviai išsivadės Vilniaus, nei ukrainiečiai Lvovo, nei gudai savo žemių, ir kol Lenkija reikš į tai srities savo pretenzijas, tarp tautų sugyvenimo nebus, samprotauja laiško autorius. Tokį pasisakymą galima tik pasveikinti. Būdinga, kad jų vis gausėja.

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS

vienam mėnesiui

Evans
&
Clarke

100 GRENFELL STREET, ADELAIDE, Tel. W2358

NAUJI BALDAI

Tualetinis stalėlis, 3 stalčiai £12.10.0
Lovos, 3 pedų pločio £ 6.19.6
Ažuolinės virtuvės kėdės £ 2. 0.0
Komoda £11.19.6

VARTOTI BALDAI — GERAME STOVYJE

3 gb. salono komplektas £12.10.0
8 gb. valgomojo komplektas £17.10.0
Dvigubas miegamojo komplektas £17.10.0
Spinta virtuvei £10.15.0
Foteliai £ 4.10.0

MES MIELAI IŠPILDOME UŽSAKYMUS PAŠTU

Mūsų firma atdara kiekvieną šeštadienį iki 12 valandos dienos.

Musu kronika

Turime telefoną

Išlaukę per du metus, pagaliau gavome telefoną. Mat, mūsų rajono centrinės tinklas buvo perpildytas ir dėl to taip ilgai negalėjome telefono gauti. Mūsų telefonas yra: LU5827

Atsakymai į anketa

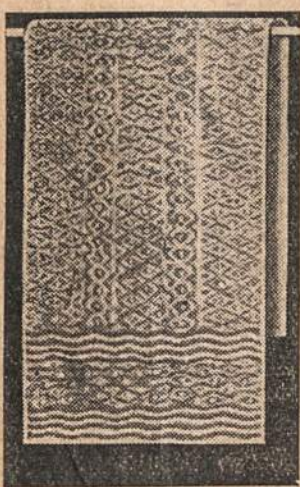
vis dar plaukia, todėl davinius paskelbime tik sekančiame numeryje.

Malonius skaitytojus, kurie dar nepratę prenumeratos, prašome tai padaryti, kad nesutrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

P. Jutulio "Po tūkstančiais kaukių" spausdinimas eina į pabaigą. Knyga įdomi savo turiniu ir Australijos lietuvių, kaip ir kitas mūsų išleistas knygas, gaus ją pigia kaina.

KLASINIO BALETO MOKYKLA

Nuo š. m. sausio 31 d. Agnes Bičevai "Girl Guide" patalpose, I aukšte, 138 Gawler Place, Adelaide, pradeda naują baleto klasę vaikams. Valandos: 11 iki 1. Privatus adresas: 10 Barrow Street, Unley, SA, Tel. UA 8549

DIDELI "DICKIES" ranksluosčiai

Žinomi australiški ranksluosčiai, mėlynos, geltonos ir žalios spalvos. Puikiai išsiurbia vandenį.

TIK 8/11

Peoplestores Ltd.

GOUGER ST. ADELAIDE
Prie pat Centrinio turgaus

EUROPIETIŠKŲ PRODUKTŲ IŠPARDAVIMAS!

Žymiai sumažintos kainos!

LATVIŠKOS KILKOS

kaina sumažinta

nuo

7/5

iki

6/0

GRIKIŲ KRUOPOS, EUROPIETIŠKOS DEŠROS, DANIŠKI AGURKAI ir t. t.

D. LEONI

80 Gouger St., ADELAIDE
Prie pat centrinio turgaus

EUROPIEČIAI PERKA PAS
EUROPIEČIUS!

Fruit Shop

120A Hindley St., Adelaide, S. A.

Švieži, aukščiausios kokybės vaisiai. Patarnavimas greitas ir sąžiningas. Prienamos kainos. Atdara 7 dienos savaitėje.

Sportas

Redaguoja V. Čepiauskas

KREPŠINIS

Vytis — Wests 39:24

Sausio 22 d. Vytis susitiko su viena iš geriausių komandų Wests ir laimėjo net 15 taškų persvara. Vyties gynikai Gurskis ir Petkūnas sutvarkydavo priešo sukurtas pavojingas situacijas. Taškus pelnė: Ignatavičius 8, Kitas ir Alkevičius po 7, Gurskis ir Petkevičius po 4 ir Šliužas 2.

Vytis — Sturt 32:27

Sausio 29 d. Vytiečiai turėjo kietai kovoti su Sturt krepšininkais. Tik paskutinėse minutėse ypač Ignatavičiaus pastangomis laimėta persvara. Taškus pelnė: Ignatavičius 8, Kitas ir Alkevičius po 7, Gurskis ir Petkevičius po 4 ir Šliužas 2.

Rungtinių planas

Nuo vasario 16 d. Vytis rungtynes pradės 7 val. 35 min.

Vasario 16 d. Vytis — Port Thistle, kovo 2 d. Vytis — Port Adelaide.

NAUJA "VYTIES" VALDYBA

Š. m. vasario mėn. 1 d. įvykusiame Adelaidės Sporto Klubu "Vytis" visuotiniame narių susirinkime išrinkta nauja Sporto Klubu vadovybė:

Klubo Valdyba: J. Pyragius, J. Jaututis, B. Marmukonis, K. Strimaitis, S. Liaksas.

Revizijos Komisija: S. Čibiras, J. Riauba, V. Čepiauskas.

Buvęs Sporto Klubu "Vytis" futbolininkas p. Langevičius, dabar žaidžiantis jugoslavų komandoje "Beograd", savo darbovietėje susižeidė ir guli Adelaidės Royal Hospital.

VASARIO 16 MINĖJIMAS ADELAIDE

Pranešame, kad Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo 35 metų sukakties minėjimas Adelaidėje įvyks sekančia tvarka: 11 val. — iškilmingos pamaldos Šv. Ksaverio Katedroje, Wakefield Street, kurių metų giedos solistė E. Rūkštelienė.

20 val. — minėjimo aktas ir meninė dalis. Minėjimo prelegentas Pulgis Andriusis. Meninėje dalyje dalyvaus dain. — solistai G. Vasiliauskienė, P. Rūtenis, dain. M. Rudzinskienė, smuikininkas solistas P. Matukas, aktorius N. Skidzevičius, muz. V. Šimkaus vadovaujamas vyrų choras "Lituanica" ir tautinių šokių grupė vad. V. Ratkevičiaus.

22 val. 15 min. — per radio stotį 5KA lietuviškos muzikos koncertas dalyvaujant solistei A. Gučiuvienei ir pianistei D. Oldham.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

ADELAIDĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖI SKELBIMAS

Šiuo pranešame Adelaidės lietuvių bendruomenei, jog š. m. vasario 8 d., sekmadienį, 16 val. 15 min. EXCELSIOR Hall patalpoje, 170 Flinders Str. (įėjimas iš Sudholz place), šaukiamas visuotinis Adelaidės lietuvių susirinkimas, kurio darbu tvarkom įveikti:

1. Valdybos ir Kontrolės Komisijos pranešimai.

2. Namų įsigijimo komisijos sudarymas.

3. Naujos Valdybos rinkimai (Pagal Krašto Valdybos bendrąjį).

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

PADĖKA

Praeitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba Adelaidės mieste ir jos apylinkėse pravedė lietuvių pasų, Tautos Fondo ir solidarumo mokesčių ženkelių platinimą. Į Apylinkės Valdybos kvietimą atsiliepė ir nuosirdžiai padirbėjo šie rajoniniai atstovai: V. Bernaitis, C. Petrikas, L. Gerulaitis, K. Gurskis, J. Pyragius, Č. Zamoiskis, V. Janulis, V. Morkys, S. Povilaitis, K. Pažėra, P. Stimburys, V. Vosylius, Dumčius, B. Lukavičius, J. Vizbaras, Stepanas, J. Venslovavičius, J. Vasiliauskas.

Viso už lietuvių pasus ir ženklelius surinkta £67/18. Daugiausiai pasų ir ženklelių išplatino p.p. J. Vizbaras ir K. Gurskis. Dalis iš jų šį platinimo darbą sutiko tęsti ir toliau. Visiems aukščiausi išvardintiems tautiečiams mūsų nuosirdi padėka.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

"AUSTRALIA HALL"

KAVINĖ

Atdara nuo 9 iki 2 val. ryto Puikus maistas. Jauki nuotaka. Plokestelių muzika. Gera kava ir arbata.

KRAŠTO GARBĖS TEISMAS PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Pranešame, kad ALB Krašto Garbės Teismo Teisėjų Bendrasis Susirinkimas 1953 m. sausio mėn. 16 d. slapto balsavimu išsirikino pirmininką dr. E. J. Jansoną ir sekretorių p. L. Martinką. Nariais liko: p.p. J. Kalvaitis, V. Požėla ir V. Linkevičius.

Krašto Garbės Teismo adresas: Dr. E. J. Jansonas, 26 Fort Av. Kensington Gdns. S. A.

Krašto Garbės Teismas prašo visų esamų ir naujai išrenkamų Apylinkės Garbės Teismų prisijusti savo sąstatą ir adresus.

TENAI LIETUVA PER AMŽIUS BUVO...

Sausio 25 d. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Adelaidės Skyrius, Exelsior Hall patalpoje suruošė kuklų, bet pasigėrėtinai gražų Klaipėdos Krašto atvadavimo 30 metų minėjimą. Po trumpos pirmininko p. V. Zalkausko atidaromosios kalbos ir žuvusiųjų pagerbimo, paskaitą skaitė klaipėdietis p. Renke. Gryna lietuvių kalba p. Renke paskaitė daug ką mums dar naują iš jo paties išgyventų įspūdžių Klaipėdos krašte prieš ir po jos atvadavimo. Paprastose, sakyčiau šeimininko formoje, atlikta ir grynai lietuviška meninė dalis. P. Povilas Rūtenis padainavo tris liaudies dainas: Ką vėjai pučia... Dar nepakietinai... ir Či kas?... St. Šimkaus. P. E. Rūkštelienė — dvį liaudies dainas: Balnoj brolelis... ir Li-nelius roviau... ir P. E. Rūkštelienė ir p. P. Rūtenis mūsų jau gerai pažįstami solistai ir lietuviškai visuomenei gerai žinomi. Jų sudainuotas duetas, Sėdžiu prie langelio... ir —

Giedu giesmelę...

Tenai Lietuva...

Ant piliakalnių...

Ir tie dievačiai,

Kuriuos žemiai

Nuo seno mylėjo

— ne tik žemiai, bet aukščiau ir džiūku galėjo išspausiti ašarėles. Nedaug kartų metuose savo širdis pagirdome grynai lietuviška daina, todėl programos dalyviai vertai buvo apdovanoti gėlimais ir širdingą publikos padėką. Solistas akomponavo nuosirdi lietuvių bičiulė Miss. D. Oldham, kuri dar virš programos paskambino K. Ciurlionio ir Mozarto du trumpus dalykėlius.

P. Kučinskas meistriškai padėklamavo V. Praščūnaitės eilėraščių "Vėjai iš rytų". Eilėraščių aktualios mintys ir P. Kučinsko "Palubinskiška" dikcija tikrai perpūtė salę žvarbiais, raudonais vėjais iš rytų.

Verta padėkos ir MLBD Valdyba, pirmą kartą išėjusi viešumom su tikrai aktualiu ir vykusi parengimu. Publikos atsilankė apie 200. Palyginus su kitais Adelaidės lietuviškais minėjimais, lyg ir mažoka. Gal būtų sutrukdę pasitaikę karštas ir lietingas oras.

V. Čepiauskas

* 57 japonai atvyko į Rio de Janeiro olandų laivu "Tjydsane". Po antro pasaulinio karo šie žmonės yra pirmi Japonijos imigrantai Brazilijoje.

* Vieną dieną Vašingtone narkotikai buvo pardavinėjami viešai gatvių kampuose. Policija buvo taip apstulbinta tokio akipleiškimu, kad tik sekančią dieną griežėsi aštrių priemonių.

S Y D V E Y

* ALB Krašto Valdyba ir Krašto Kontrolės Komisija pareigomis pasiskirstė sekančiai: K. Valdybos pirmininkas J. Vaičaitis: I vice-pirm. B. Barkauskas, II vice-pirm. L. Karvelis, išdin. S. Grina, Sietimo, Kultūros, Meno ir Mokslo vaovas J. Bistrickas, Socialinių Reikalų ir Šalpos Reikalams V. Simniškis, sekretorius H. Kmitas.

Kontr. Komisija: pirm. S. Pačėsa, sekr. P. Alekna, nars A. Giliauskas.

Krašto Valdyba ir Kontrolės Komisija pirmą posėdį turjo š. m. sausio 18 d.

* Australijos Lietuvių Bendruomenę atstovavo B. Barkauskas Canberroje vykusią Konvenciją šių metų sausio 20 d.

ŠEIMININKĖMS

* Norint lengvai išpausti visą citrinių sunką, reikia citrinas įdėti į karštą vandenį arba jas paitinėti ant stalo kelias minutes prieš spaudžiant iš jų sunką.

* Verdant vaisius galima sutaupyti daug cukraus, jeigu naudojama druska. Sakysime, jeigu normaliai 1 svarui obuolių (vyšnių, kriaušių) reikalinga 1 svaras cukraus, tai o to, kai į juos įdedama žiupsnelis druskos, šeimininkė turi dėti tik ½ svaro cukraus. Keista? Bet vis dėlto pabandykite...

ARABIJOS NECTARAS

1 stiklinė vandens vėdama su 1 stikline cukraus 5 minutes. Po to į šį mišinį įdedama 1 stiklinė labai stiprios arbatos esencijos, ½ stiklinės avižių sunkos, (krautuvėje vadina "Raspberry juice for ice cream") ir ½ stiklinės citrinos sunkos. Po to, kai viskas yra išmaišyta, įdedama nevirtų vyšnių ir 1 stiklinė supiaustytų manasų (pine-apple). Šį mišinį reikia palikti stovėti šaldytuve 1 valandą. Po valandos dadedame 2-3 pintai šalto vandens. Šis gerimas labai tinka vasarą.

OBUOLINIS TORTO PERTEPI-MAS

a) 1½ svaro obuolių. Juos reikia nušalti ir supiausti gabalėliais ir po to įpilti ½ stiklinės vandens. Įdėti žiupsnelį druskos ir 3 didelis šaukštus cukraus. Virti ant silpnos ugnies, kol gausima obuolių košė. Atšaldyti.

b) išplakti 2 kiaušinių baltymus taip, kad stovėtų ant kuko.

c) kiaušinių putą ir šaltą obuolių košę sumaišyti kartu. Šis kremas tinka biškofinio krems pertepimui.

Pastaba: Obuoliai dažnai turi per mažą rūkštį, todėl reikia pridėti citrinos sunkos.

Patartina tortą supjaustyti į 4 gabalus ir tuo būdu duoti pertepimui persisunkti per visą tortą.

* Duodme keletą praktiškų paaiškinimų, kurie gali būti naudingi šeimininkėms vartojant angliškus receptus.

— 2 tea spoons (arbatiniai šaukšteliai) yra lygūs 1 dessert spoon (apvalus saldžiajai valgyti šaukštas).

— 2 dessert spoons yra lygūs 1 table spoon (sriubos šaukštui).

— 1 arbatinis puodelis miltų yra lygus ½ lb (svaro).

— 3 arbatiniai puodeliai vandens ar pieno yra lygūs 1½ pinto.

PADĖKA

Nuosirdi padėka ALB Adelaidės Apylinkės Valdybai už suorganizavimą ir visiems Adelaidės tautiečiams priėmusiems nakvynę ir globojusiems Sydnejaus Krašto Tarybos narius laike pr. m. gruodžio mėn. 29-31 d.d. suvažiavimo.

ALB Sydnejaus Apylinkės Krašto Tarybos narių vardu

ALB Sydnejaus Apylinkės Valdyba

Paramount used cars

109 ANZAC HIGHWAY, ASHFORD, SA,
Tel. LF 1984 ir LF 4513

Pas mus atėjęs Tamsta galėsi pasirinkti iš įvairiausių klasių ir modelių auto-mašinų. Pas mus Tamsta tuojau pastebėsite, kad mūsų kainos tikrai atitinka tikrąją mašinų vertę.

Tikrai elastiškas išsimokėjimo planas!

Pagal mūsų išsimokėjimo sistemą, mokėjimo ratos tikrai yra pritaikintos Jūsų kišenei. Ateikite pas mus ir įsitikinkite. Visas smulkmenas mes aptarsime asmeniškai patogiam mūsų biure.

Neatidėliokite — apsilankykite pas mus šiandien!

Old Colonist Hotel

78 ANGAS STREET ADELAIDE

(priešais "Australia Hall")

Manager Peter Ardill

* MES RUOŠIAME PRIVAČIUS PASILINKSMINIMUS *

SALTAS ALUTIS, ŠAMPANAS, LIKERIAI — MUSŲ SPECIALY-BĖ

Visi gėrimai į Jūsų namus pristatomi veltui.

PAKRTOTINIS LIET. ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJOS IR LEIDĖJO ŽODIS

Spaudoje pasirodė ištisa eilė straipsnių Lietuvių Enciklopedijos leidimo reikalui. Toks gausus ir greitas atsiliepimas į šį didį sumanymą ir per trumpą laiką nemažas užsirašiusių skaitytojų suteikė Redakcijai ir Leidėjui didelio padėkinimo, nes sudomino šiuo leidiniu ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio plačiąją lietuvių visuomenę.

Tuose straipsniuose bei laiškuose Redakcijai ir Leidėjui išskelti sumanymai ir patarimai buvo priimti dėmesin ir vispusiškai apsvastyti.

Šiam didžiuliui Lietuvių Enciklopedijos leidimo darbiui visuomet bus reikalingi bičiuliai, kurie savo bendradarbiavimu padės pastatyti šį kultūros paminklą.

Vienas įsidėmėtinų Lietuvių Enciklopedijos Leidėjui patiektų reikalavimų — tai duoti garantiją, kad Lietuvių Enciklopedijos leidimas bus tikrai ištesėtas.

Normaliomis gyvenimo sąlygomis patikimiausia Lietuvių Enciklopedijos išleidimo garantija — tai pakankamo Enciklopedijos prenumeratorių skaičiaus išsilaikymas per visą leidimo laiką.

O jei kas sielojasi ir net atkalbinėja, jog neverta investuoti kapitalo į Lietuvių Enciklopedijos leidimą vien dėl to, kad jos leidimas gali būti dėl kurių nors negalimų numatytų priežasčių sukludytas, tai toks sielojimasis neturi rimto pagrindo. Ką mes investuosime į dvasinį lobyną, pasilikus amžiams. Kas bus kultūros srityje nuveikta, turės savo teiksmę ateitai, o nedarant nieko — liks tik tuštuma ir veltui sugaištas laikas.

Todėl ir Lietuvių Enciklopedijos Redakcija ir Leidėjas laiko, kad lietuvių investuotas kapitalas į savąją Enciklopediją ar panašų kultūrinį darbą, yra investuojamas į pastoviausią ir nekin-tamiausią vertybę, apsaugotą ateitai nuo visokiųjų sukrėtimų ir netikėtumų.

Antras spaudoje pareikštas pageidavimas leisti tik liuanistinį, o ne bendrąją Lietuvių Enciklopediją, yra nepriimtinas dėl jos išleidimo brangumo.

Todėl Lietuvių Enciklopedijos Redakcija ir Leidėjas apsvaistė visų pareikštus mintis, ir spaudoje išskeltus sumanymus bei Lietuvių Enciklopedijos leidimo galimybes, turįs garbės dar kartą pareikšti viso pasaulio lietuvių visuomenei, kad, susirinkus pakankamam prenumeratorių skaičiui, yra nartata leisti bendrojo pobūdžio Liet. Enciklopediją ne daugiau 20 tomų apimties, po 600-640 puslapių kiekviename tome. Tokia enciklopedija bus išleista neilgiau kaip per 6 metus. Bendrojo pobūdžio enciklopedinės žinios joje bus pateikiamos suglaustai, o liuanistiniai dalykai bus aprašomi galimai pilniau ir išsamiau. Todėl ji pilnai patenkins liuanistų reikalavimus.

Lietuvių Enciklopedijos Redakcija ir Leidėjas iš anksto prašo visų tų, kurie savo samprotavimus, sumanymus ar nuotaikas viešai reikš spaudoje, kad tai darytų, remdamiesi čia pareikštais faktais. Operavimas nerealiais faktais ir darymas netikrų prielaidų klaidina visuomenę ir duoda jai sugestių daryti nepalankias išvadas Liet. Enciklopedijos išleidimui.

Enciklopedijos leidimo darbiui pagreitinti ir redakcijos pajėgoms sustiprinti, Vyr. Redaktoriui pasiūlius, Leidėjas dar pakvietė į Redakcijos Kolektyvą dr. Juozą Girnį, kuris maloniai sutiko redakcijai dirbti.

Be to, džiugu pranešti visuomenei, kad Lietuvių Enciklopedijos leidimo darbe Leidėjui talkininkais ir Amerikos Lietuvių Bendruomenė. Šiuo reikalui yra susitarta su Amerikos Lietuvių Bendruomenės Laik. Organizacinio Komiteto, O Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas New Yorke 1952 m. buvo priimta rezoliucija, išreiškianti pritarimą L. E. išleidimui. Be to, ir Liet. Rašytojų Draugijos 1952 m. suvažiavime Čikagoje buvo nartata remti bendrosios Liet. Enciklopedijos leidimą.

Paskutiniojo Enciklopedijos tomo pabaigoje bus skiriama apie 100 puslapių visų jos prenumeratorių trumpoms biografijoms, nes jie yra tikrieji šio didžiojo mūsų tautos kultūros paminklo statytojai.

Lietuvių Enciklopedijos vardu:

Prof. Vaclovas Biržiška,
Vyr. Redaktorius
Juozas Kapočius, Leidėjas.

* Japonijoje įsteigtas specialus biuras, kuris tyrinė, ką daryti su nepaprastai aukštu gimimų skaičium Japonijoje. 1952 metais Japonijoje gimė 1.300.000 vaikų.

* 14 Australijos karo mokyklos auklėtiniai buvo pakviesti svečiais Indijon kariuomenės parade. Šį parodą sekė 11 milijonas indų.